

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Fellelős szerkesztő: Kiadja:
VÉSEI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évbe 28 k., (14), 1/4 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Komoly órák.

Budapest, december 14.

A magyar miniszterelnök bécsi utazásához mindenféle tarka kommentárokat fűznek a különböző lapok. Pedig úgy véljük, hogy ez utazás célján nem igen akad sok találgatni való. Hogy mit keres Bécsben Széll Kálmán, azt elképzelhetni a fantázia különösebb erőltetése nélkül is. Tiszta sor, hogy az osztrák kormány a kiegyezésre vonatkozó elhatározását sürgeti. Idestova két hónapja, hogy a két kormány közt a tárgyalás fonala megszakadt. Ha Koerber ur eddig azt vélhette, hogy a magyar kormányból még kicsikarhat valamit, Széll Kálmánnak a magyar parlamentben tett utolsó nyilatkozata után józanul nem ragaszkodhatik többé a várakozásához.

A *Neue Freie Presse* budapesti levelezője egy érdekes cikkben arra figyelmezteti közönségét, hogy Széll Kálmán utolsó nyilatkozata elég világosan jelöli meg a magyar kormány a kiegyezés dolgában elfoglalt álláspontját. Azt mondta ugyanis Széll Kálmán, hogy Magyarország gazdasági érdekeit a maguk egészében úgy kívánja az új kiegyezés révén megővni, hogy a mostani állapot, noha talán egy vagy más részben változást is szenvedne, végső mérlegében változatlan maradjon. E szerint tehát az új kiegyezés csak egyes részletekben módosítja a régit, de egészben legalább is ugyanolyan értéket kell képviselnie, mint a réginek. E felvilágosítások elég precízül jelölik meg az új kiegyezés anyagát és mértékét. A bécsi lap tudósítója már most kettőt következtet e nyilatkozatból. Először azt, hogy az eddig felajánlott engedelmények a magyar kormány egy hajszálnival sem fog tulmenni. A másik pedig az,

hogy a még megoldatlan kérdések eldöntésének olyan irányban kell bekövetkeznie, hogy a kiegyezés végmérlegét Magyarország rovására ne rontsák, mert különben Széll Kálmán sohasem adhatná hozzájárulását a vámszövetséghez.

Égészben véve úgy véljük, hogy a bécsi lap tudósítója a helyes nyomon jár. Magyarország csakugyan nem kapható más kiegyezésre, mint arra, amelynek tartalmát és mértékét Széll Kálmán idézett nyilatkozatában találjuk megjelölve. Vajjon részánta-e magát a mai napon Koerber ur a magyar részről felajánlott kiegyezés elfogadására, vagy továbbra is halogatni akarja elhatározását, most még nem tudhatjuk. De egy bizonyos. S ez az, hogy vagy az a kiegyezés jön létre, amely két hónap óta elintézetlenül hever Koerber ur asztalán, vagy egyáltalán nem lesz kiegyezés. Ma még tétovázhat az osztrák kormány, ha éppen kedve tartja; de ezt se teheti már sokáig. Karácsony táján tudnunk kell, hopp-e vagy kopp. A kibőjtöltési politikának vége, most már színt kell vallani.

BELFÖLD

A miniszterelnök Bécsben. Bécsből telefonálják a félélvitalos *Budapesti Tudósítónak*: Széll Kálmán miniszterelnököt, aki tegnap este ideérkezett, 6 felsége ma délelőtt 10 órakor közel másfél órai kihallgatáson fogadta. Ő felsége déltájt báró Fejérváry Géza honvédelmi minisztert, aki ugyancsak tegnap este érkezett ide, szintén fogadta magánkihallgatáson. A miniszter jelentést tett 6 felségének a véderőjavulások plenáris megvitatását előkészítő tárgyalásokról. Széll Kálmán miniszterelnök kihallgatása után a Hofburgból visszatért a bankassei magyar palotába és ott dr. Koerber osztrák miniszterelnök látogatását fogadta, akivel hosszabb értekezése volt. Dél-

után a magyar miniszterelnök a közös külügyminisztériumba ment, ahol gróf Goluchowski külügyminiszterrel tanácskozott hosszabb ideig. Széll Kálmán miniszterelnök ezután dr. Koerber osztrák miniszterelnököt látogatta meg az osztrák miniszterelnökség palotájában, amire ismét a két miniszterelnök hosszabb értekezése következett a bankassei magyar minisztériumban. Ezen az értekezleten gróf Széchényi Gyula király személye körüli miniszter is résztvett. E tanácskozás után, amely este 6 óráig tartott, a miniszterelnök gróf Széchényi Gyula király személye körüli miniszternél elkötívén ebédjét, az expresszvonattal Budapestre utazott, hogy a képviselőház holnap ülésén résztvehessen. Báró Fejérváry Géza honvédelmi ügyi miniszter holnap délelőtt tér vissza Budapestre.

Értekezlet az örmények ügyében. A kis-ázsiai örményüldezők ügyében gróf Zichy Jenő enkölete alatt ma délelőtt 11 órakor a képviselőház egyik termében értekezlet volt, amelyen jelen voltak gróf Apponyi Albert, Berzeviczy Albert, báró Daniel Ernő, gróf Karacsony Aladár és a képviselőháznak és a magyar társadaionnak több előkelő tagja. Gróf Zichy Jenő megnyitván az értekezletet, felemlítette, hogy európaszerte nemzetközi mozgalom indult meg az örmények ildözötésének és a hajmeresztő mészárlásoknak és zsarolásoknak beszüntetése érdekében, amelyek kis-ázsiai Törökországban évek óta folyton történnek. Figyelmébe ajánlotta a jelenlevőknek Pierre Quillard, a *Pro Armenia* főszervezőjének előadását, aki mint a nemzetközi örmény-bizottság küldöttje, ismertetni fogja az uralkodó állapotokat.

Pierre Quillard behatóan eszelelte a törökországi örmények szomorú helyzetét és hivatkozik a diplomáciai okmányokban (kék- és sárgakönyvek) felsóit adatokra. A hajmeresztő kegyetlenkedések egész sorozatát adja elő, amelyek 1894-től 1896-ig ott ekövettek. Azután ismertetli Örményország normális állapotát vagyis azt, amidőn a nagyobb kegyetlenkedések szünetelnek. Ez az állapot is elviselhetetlen: az örmény elem a kivételes törvények egész sorának van alávetve és az adókat erőszakkal zsarolják ki; az örményeknek szigorúan el van tiltva, hogy lakbelyüket változtassák és ami még borzastóbb, erőszakosan a mobamedán valásra térítik őket. A kurd agák

TÁRCA

A gyorsvonat.

— A *Budapesti Napló* tárcája. —

Irta: C. Rivaud.

Vernon-sur-Eichenek, egy négyezer lakóju megyezéshelynek a népe már régóta borzasztón kesergett, amiért nem tudta elérni, hogy a párisi gyorsvonat a városka szerény állomásán megálljon. Csak teher- és vegyesvonatok tisztelték meg Vernon-sur-Eiche-t. Pedig mi mindent el nem követtek már ebben az ügyben a közhatalom urainál! De semmi sem vezetett eredményre, sem a kérévények, sem a beadványok, valamint a kihallgatások és deputációk sem. A gyorsvonat akárcsak a rakéta, továbbra is átrobogott a pályaudvaron, a szegény vernon-sur-eichebelieknek az arcába fújta megvetőleg a gőzt és gunyos lútyjével még meg is csufolta őket. De a gondviselés és a parlamentarizmus erkődött Vernon-sur-Eiche fölött. A minisztérium elbotlott egy alattomos interpellációban és a közmunkák tárcája Cascabelnek, Vernon-sur-Eiche tősgyökeres szülöttjének a kezébe jutott, akit a patikátégelyei mellől ragadott el a politika a kamarába.

A szerencse kedvezése nem kérésitette el Cascabel szívet. Miniszterségre jutva, eszébe jutott földijeinek a keserve és hogy rokonrzsésének nyomós bizonyosságát adja, azért, ha Jozsua példájára nem is a napot, de ami ennél sokkal jobb volt, a párisi gyorsvonatot állította meg szülővárosának a pályaudvarán. A dolog meglehetősen gyorsan ment, alig egy hétig trónolt még csak Cascabel a közmunkák minisztériumban s a hirtelen kezessé lett vasutársaság tökéletesítette a menetrendjét és tudatta a meglepett világgal, hogy

a párisi gyorsvonat a jövőben kétszer napjában, tudniillik oda és vissza, meg fog állani Vernonsur-Eicheben.

Nagy nap volt az, amikor Vernonsur-Eicheben a gyorsvonat első megállása ünnepiesen megtörtént. Ugy esett, hogy a városkának, akár csak az ünnepség emelésére, véletlenül előkelő utasa akadt Armand Jouve tengerészhadnagy, az általános ismeretes öreg Jouve néni unokájában, aki Párisba igyekezett, hogy onnan Indo-Khina-ba utazzék. Tíz óra ötvenkor kellett a vonatnak beállítani. De már vagy egy órával előbb örömtől izgatott tömeg lepte el a pályát, hogy diadalmas tanuja legyen e gőgös luxusvonat meg-alázásának, amely azzal a szemérmelenséggel, amelyet háló- és étkezőkoecsiáiból merített, azt hitte, hogy örökké csak úgy elrohanhat a város lakóinak az orra előtt.

A pályaudvaron ott sétáltak föl s alá a város hatóságainak a képviselői. Armand Jouve és nagyanyja, egy száraz, öreg anyóka, az elutazás váratlan ünnepességétől lenyugózva, féltéken fogadta a szerencsekívánatokat, üdvözléseket és kézzorításokat.

— Két év múlva — mondotta a polgármester — Armand Jouve ur az esti gyorsvonattal négy órakor tér majd ide vissza.

— Es mivel a keresztletl ékesítve tér majd vissza — tette hozzá az iskolaszéki elnök — azért muzsikával fogadjuk akkor!

— Két év! Ugan mi az? Hogy elszalad majd az idő! . . .

— Hm, két év . . . két év! . . .

Es a nagymama borzalommal gondolt arra, hogy mennyi akaratába és megerőtetésébe fog kerülni neki, hogy fonnyadt, reszkető kezével tűnő életébe kapaszkodjék! . . .

— Vissza! Vissza! . . . Már itt van! . . .
A gyorsvonat olyan rohammal érkezett be, hogy Vernonsur-Eiche derék lakói mármár azt

hitték, hogy a vasutársaság megcsalta őket. A gyorsvonat sohasem állhat meg az állomásukon, D . . . jégis, a gyorsvonat valami csudálatos, ingerült megerőtetéssel, összes kerekének ajúdozó nyikorgása közben hirtelen fékezett és ime, a lokomotív ott állott fujva, prűskölve, az ut lázától valósággal megremege, mintha csak minden kereké izzott volna a sineken . . .

— 'non-sur-Eiche! 'non-sur-Eiche! — kiáltotta rekedt hangon a kalauz.

Egy kocsiagat becapása; fűty, a gyorsvonat újra megkezdte káprázatos rohanását és már el is tűnt.

— Na, nem sokáig állott!
— Azt hiszem, hogy a kerekék abban sem hagyták a forgásukat . . .

— Bizony, bizony, ezt talán be is kellene jelenteni Cascabelnek.

— Ó, én jó istenem, én jó istenem! — ismételte egészen zavartan a nagymama, karját eltűnt unokája felé kitarva — ez nem elutazás, ez borzasztó!

Azt hitte, hogy valami szakadékba zuhant, s fiatal korának postakocsijaira és a szűnni nem akaró bucszkodásra visszaemlékezve, megint csak azt mondta:

— Ez nem elutazás, ez megszőktetés!

— Két év múlva . . . a keresztletl, Jouve néni! És a polgármester karját nyujtotta az öregasszonynak, hogy haza kísérje. A nép pedig ezt kiáltozta:

— Eljen Cascabel!

Hat hónappal később Cascabel megbukott és egy öreg ügyvéd vette át a közmunkák tárcáját. Ezuttal sem tartott sokáig a dolog és egy héttel később a vasutársaság már beszüntette Vernonsur-Eicheben a gyorsvonat megállását. Es így megint csak szerény vegyesvonatok hozták Jouve néninek a leveleket, amíg egy napon egy nagy, pecsétes levél nem érkezett.

erőszakkal elveszik földjüket. A nagy mézárások után elkezdődött az örményeknek apródnoként való kiirtása. Ezeket a mézárásokat azonban mindannyiszor beszüntették, midőn az európai kormányok a portánál erőlyesen elszólláltak. Az előadó több érdekes esetet mondott el, amidőn a francia kormány intervenciója, amelyet az összes pártokhoz tartozó parlamenti tagok lépései idéztek elő, megakadályozta a tervezett mézárásokat. De ezek az intézkedések mint az előadó hozzászólásai csak palliatív eszközök és az örmény nép megmentése csak a berlini szerződés 61-ik cikkének megvalósítása útján érhető el, még pedig meg kell ennek történnie úgy Törökország mint egész Európa érdekében. Kéri az értekezlet tagjait, hogy ebben az irányban Magyarorságon is indítsanak akciót és alakítsanak egy bizottságot, mely a nemzetközi akciót itt támogatja. Gróf Apponyi Albert szóllt le ezután és kijelentette hogy a párisi nemzetközi bizottság kiküldöttje által az imént előadott tények igen szomorúak, és a maga részéről is kívánatosnak tartja, hogy a magyarok csatlakozzanak az örmények érdekében megindult nemzetközi mozgalomhoz.

Rövid eszmecsere után gróf Zichy Jenő kijelentette, hogy kedde, e hó 16-ára egy nagyobb értekezletet fog egybehozni, amelyre a parlament és a sajtó, valamint a társadalom tagjait nagyobb számban fogja meghívni és ez alkalommal tárgyalás a a kerül majd egy nagyobb akció-bizottság megalakításának kérdése is. Ezzel az értekezlet véget ért.

Beszámoló. *Hajdu-Nánásról* jelentik, hogy Rákosi Viktor országgyűlési képviselő ma tartotta ott beszámolóbeszédét. Az összegyűlt közönség nagy tetszése mellett. A beszámolóbeszéd után Brassay Károly pártelnök melegbangu beszédben biztosította a népszerű képviselőt a kerület választóinak osztatlan bizalmáról. A beszámolóbeszéd után népgyűlés volt a civilista lelemelése és a katonai javaslatok elien.

Uj pártalakulás Liptómegeyében. A lipítómegeyi szabadelvű párt elégedetlen elemei tegnap Liptó-Szent-Miklósban *Thuránchky Zoltán* földbírtokos elnöklésével gyűlést tartottak s azzal az indoklással, hogy a lipítómegeyi szabadelvű párt nem áll feladatának magaslatán, továbbá a mindnkább kiélesedő tót nemzetiségi kérdésre való tekintetből elhatározta, hogy a vármegye magyar elemeit tömöríti és megalakítja a magyar-pártot, amely a magyarság ügyéért társadalmi téren is agitálni fog. Az új pártnak eddigleg 60 tagja van. A legutolsó vármegyei közgyűlésen a közgazgatási bizottsági tagságra a pártnak már jelöltje is volt. A párt a 67-es alapon álló szabadelvű irányt követi. Az új pártalakulást nem helyeslik, mert az amugy is gyenge szabadelvű pártot egységében és erejében megtámadva, káros szakadást idéz elő.

A titeli mandátum. A titeli választókerület szabadelvű polgárai *Jovanovics István* udvari tanácsost egyhangulag képviselőjelöltül kiáltották ki.

Tengerészeti minisztérium.

Asszonyom, legnagyobb fájdalomra tudatunk kell önnek, hogy Jouve (Pierre Armand) hadnagy a saigoni kórházban tüstiben meghalt . . . szép jövő . . . reményteljes pálya stb. stb. . . főlebbvalói gyászolják stb. stb.

— Két év múlva a keresztrel, Jouve néni — mondották neki akkor.

Ot percel négy óra előtt öreg anyóka nyitja ki a várterem ajtaját és kimegy a pályára; az állomásfőnök hozzá siet.

— De, Jouvéné asszony, térjen hát észre. Az állomásfőnök szelid, sánálközö hangon kéri, mert úgy, mint egész Vernon, ő is borzasztóan szenved a megaláztatás miatt, amely a nagy Casabel szülővárosát érte.

— Már százszor is mondtam kegyednek, hogy a gyorsvonat nem áll meg többé,

— Hogyan?

— Haza kell mennie.

— De hiszen most jön a gyorsvonat.

— Úgy van, de hát nem áll meg többé Vernonban, jó asszony.

— Nem . . . áll meg többé?

— És az öreg asszony tóra nyílt szemmel erőkodik, hogy rendbe szedje gondolatait szegény, elborult elméjében. De az állomásfőnök, aki balcsontól tart, mindkét kezével megragadja és erősen tartja, mialatt a gyorsvonat elrohan Vernonsur-Eiche mellett, brutálisan és száguldvá, mint az ágyulöveg, és csakhamar eltűnik a látóhatáron.

— De ma már nem tagadhatsz le nekem, állomásfőnök ur, ma láttam őt. Hiszen csak ismerem az unokámat. Igen, láttam! A keresztrel, ki akart szállni, a szegény, rátette a kezét a kocsiajtó kilincsére. Miért nem állította meg a vonatot? O. állomásfőnök ur, ugye lesz olyan jó s megállítatja holnap a vonatot. Ugy-e? Holnap megint elővök . . . holnap . . . mindennap! S az öreg asszony elhallgat és elragadtatással nézi a sineket, amelyek közömbösen csillognak a napfényben . . .

Az O. M. G. E. közgyűlése.

— A *Budapesti Napló* tudósíójától. —

Budapest, december 14.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület ma délelőtt 11 órakor tartotta rendes közgyűlését, a hatvanhetediket fennállása óta, az esőt az egyesületi új székház dísztermében. A közgyűlésen megjelent a földmivelési minisztérium több főtitviselője, nagy számban jöttek el az egyesület vezetői és a gazdasági társadalom kitünőségei.

A közgyűlést gróf *Dessseffy Aurél* elnök nyitotta meg. Rámutatott az elkészült új székházra és ezzel kapcsolatban röviden vázolta az Omge alapításának célját és munkásságát.

Szóla az egyesület életében két fázist lát. Eddig a mezőgazdaság különböző ágának ápolása, míg az újabb korban más tágabb körben mozog, t. i. nem csak a mezőgazdaságnak ezen legközvetlenebb kérdéseivel foglalkozik, hanem egyszersmind ezeknek tágabb értelemben való fejlesztésével is amelyek, mondhatni politikai és közgazdasági problémákká váltak. Tehét a szorosan vett mezőgazdaság pénzgazdaságra változott, felkarolja az értékesítést és a mezőgazdasággal kapcsolatos iparágak intenzívebbé tételét is. Ha visszapiantunk a legközlelebbi multra tágadhatatlan, hogy a legutóbbi évben, azon reményben voltunk, hogy az bizonyítánság, amelyben egész közgazdaságunk lelezkid, az új tiszti fog, ez a remény azonban nem vált valóra. Míg 1860-ig, sőt azelőtt is mindig a szabadkereskedelem volt az amely egész Közép-Európában divott az utolsó tizenöt évben nagy változás történt, a nemzeti termelés — ugy a mezőgazdaság, mint az ipari termelés — tör előre a közgazdasági politikában való érvényesülése. Mi is hasonló kérdéseket foglalkozunk — a mult évben tárgyaltuk a vám-politika ügyeket is — igyekszünk e tekintetben a közvéleményre hatni, s az előtt a mi álláspontunkat precíziorunk. Még ma is abban a reményben vagyunk, hogy azon irány, amit tanácskozásaink során a vámpolitikai fejlődésre néve megállapítottunk, már a legközelebbi időkben érvényesülése is talál. Ma ugyan csak reményről és kilátásról beszélhetünk, mert pozitív adataink nincsenek, de hiszen, hogy legközelebb már tudni fogjuk magunkat mihez tartani. Ohajta, hogy legyen a Közlelek ezenti is otthon minden mezőgazdának. És amint ez előtt a Közlelek és a gazdasági egyesület felkarolta a bírtokos és a gazdánép legközvetlenebb érdekeit, ugy most ezen új épületben a mezőgazdaság új ágai, a szociálpolitikai kérdések, a mezőgazdasági ipar egyaránt leljék meg az otthon, a gyújtópontot. Így telet meg az egyesület a jövőben is azon magasztos céloknak, amelyeket eddig szolgált. Ezzel nyitja meg a közgyűlést.

A tetszéssel fogadott elnöki beszéd után az elnök a szavazás tartamára felfüggeszti a közgyűlést.

A szünet után sorra kerül az igazgató-választmány évi jelentése amelyet a közgyűlés *Jeszenszky Pál* előadó javaslatára lelolvastottak tekintett.

A jelentéshez szóla *Bartal Béla* köszönetet mond az elnökségnek, de közben elitélően bírja az egyesület tevékenységét. Szeretne volna, ha az egyesület összes erejét a német vámtárral való foglalkozásra összpontosította volna. Szólgóli a pozsonyi kiállításról, konstátálva, hogy a gazdasági társadalom közlelokra erején túl áldoz. Bírálja a listkivitelit szövetkezt tervét s inkább a buza-kartelit szeretné elősegíteni. Beszéde folyamán érinti az ériesítés mizériáit, melyek a szerb kereskede mi szerződéssel liggenek össze. *Ugron Zoltán Miklós Odön, Kollér Pál, Rabnek Gyula* védelmükbe veszik az Omgeé *Bartal* támadásaival szemben. *Niklós Odön* nem ugyan formális indítványban, de ajánlotta, hogy intélzen az Omge föltérjesztést az agrárvámok érvényesítése érdekében. Erre aztán *Mérey Lajos* kérte a közgyűlést, hogy Miklós ez indítványával foglalkozzék a közgyűlés. Erre, — ugymond — szükség van azért is, mert az egyesület tagjai közt a vámkérdésekben nézeteltérés van. O pl. az önálló vámtárral hve.

A jelentést a közgyűlés egyhangulag elfogadta, mintán az elnök konstátálta, hogy Miklós Odön konkrét indítványt nem tett.

Azután a szavazatszedő küldöttség kihirdette a választás eredményét. Beválasztották a választmányba: *Bedő Albert, Bernát István, Emödy József,* gróf *Eszterházy Mária, Kerpely Kálmán, Koppély Géza, Luczenbacher Miklós, gróf Majláth József, Melezer Gyula, Miklós Odön, Örggróf Pallavicini Ede, Perliker Elek, Rakovszky István, báró Ambrózy Gyula, gróf Bathlen István, Sáhgy Gyula, dr. Rodozky Jenő, gróf Zichy Nándor.*

A napirend során tudomású vették a záró-számadásokat, elfogadták a jövő évi költségelőirányzatot. Azután a közgyűlés *Bartal Béla* indítványára köszönetet szavazott a kormánynak a baja-bántsázeeki hid létesítéséről. Volt *Bartalnak* még két indítványa: Az egyik odárányul, hogy az egyesület sörigesse meg az autonóm vámtárral és a kiegészítést és kérje fel a törvényhozást, hogy újabb kiadásokat ne szavazzon meg és legyen a képviselőház munkásság. Ezt az indítványát a közgyűlés, *Dessseffy* elnök felszóllása után, aki lehetetlennek tartja, hogy az Omge a törvényhozást

kritizálja, egyhangulag elvetette. Ugyanez a sors érte a másik indítványt is, hogy az egyesület egy kereskedelmi képességtű tisztviselőt alkalmazzon.

Az elnök életésével a közgyűlés véget ért és a tagok a Royal-szállóba vonultak, amelynek földszinti éttermében lakoma volt. Gróf *Dessseffy* a gazdasági társadalom érszetartását hangoztatta beszédében, *Mérey Lajos* pedig azt kívánta, hogy minden törekvés alapja a nép legyen. Az ország függetlenségét, mindnyájunk álmát, ugymond, csak ugy érhetjük el, ha a népet gazdaggá és hatalmassá tesszük. Még több lelköszöntő hangzott el.

KÜLFÖLD

A hivatalos Oroszország a balkáni helyzetéről. Az orosz hivatalos lap a következő kommunikét közli:

Keleti Törökországból érkező hírek szerint a Balkán-félsziget helyzete nem zárja ki komoly komplikációk lehetőségét. Számos jel arra mutat, hogy az orthodox alattvalók növekvő elégtelensége alkalmas arra, hogy a különböző bizottságok nyomása alatt tanaszra általános felkelést idézzen elő. Az orosz kormány annak megelőzése céljából, hogy a zavarok az egész Balkán-félszigeten tovább ne terjedjenek, megfelelő felszóllásokat tett a portánál, megbízta a konstantinápolyi orosz nagykövetet, hogy a helyi viszonyok megvizsgálása után tegyen jelentést a Macedoniában nyomban behozandó közgazgatási reformok lehetőségéről és azt ajánlotta a török kormányának, hogy ezeket a reformokat az orthodox lakosság helyzetének javítása végett késedelem nélkül vigye keresztül. Az orosz kormányán ismételtén volt alkalma nézetét a macedon-kérdésről kifejezni és elitélte a szláv törzsek minden kísérletét, hogy a Balkán-félszigeten a nemzetközi megállapodásokkal biztosított helyzet erőszakos megváltoztatására törekedjenek. Ezt a nézetet táplálja az orosz kormány ma is és erre való tekintettel célravezetőnek tartja, hogy Szerbia és Bulgária kormányaival szemben újból megerősítse jóindulatú tanácsát és figyelmeztesse annak szükségességére, hogy sa át érdekében akadályozzák meg a veszedelmes fagítót és a maguk részéről is járuljanak hozzá a Balkán nyugalomnak helyreállításához. A szomszédos és a Kelet békéjének enantartásában leginkább érdekelt államok egyesült erőszitései következményei az 1897. évi megállapodásoknak, melyeknek játékony hatása és fenntartása csak az alapú szölgelő eivk szigorú szemmel tartásával lehetséges. A Balkán-félsziget szerződésileg megállapított rendjének önkenyes módosítását meg nem engedni, emelintartani a nyugalmat, mely a keresztény népek jólétére oly szükséges és megóvni az általános békét.

A venezuelai konfliktus.

— A *Budapesti Napló* táviratai. —

Caracas, december 14.

Azt hiszik, hogy a *Uokád* notifikálását a legközelebbi idő alatt átnyújtják. *Blaha* bankár és a német konzul *La Guayra*ba mentek, hogy kieszközöljék a blokad notifikálásának elhalasztását. A nép tüntetéseit egyre tartanak, de a kormány oitalmazza a német követéséget, ahol Pilgrinné még mindig betegnek fekszik. Ezért nem lehet őt átszállítani az amerikai követségre. Jelenleg 3200 főnyi venezuelai csapatok állanak *La Guayra* közelében. A venezuelaiak bojkottálták az angol és német árukat.

Abban az ultimátumban, melyet Németország és Anglia képviselői Caracasból való távozásuk előtt átnyújtottak, felhívták Venezuelát, hogy az előbbi és a legutóbbi polgárháborúból keletkezett követelések jogosultságát ismerje el és nyilatkozzék hajlandónak arra, hogy a döntést egy vegyes bizottságra bízzák. Egyidejűleg bejelentették, hogy a német és angol kormányok közösen fogják eljárni, hogy követeléseik kielégítését kieszközöljék. Németország ultimátuma ezenkívül felemlíti azokat a heves kifejezéseket és azt a provokáló modort, amelyet Venezuela a követelésekre vonatkozó iratváltásban használt.

New-York, december 14.

Az *Associated Press* a londoni venezuelai konzulnak a következő közlését hozza nyilvánosságra: Vagy hat hónap előtt *Castro* elnök külön követeket küldött különböző európai városokba, hogy Venezuela külföldi hitelőinek nézeteiről tájékozást szerezzen és a külföldi adósságok egyesítésére vonatkozó egyezményhez alapot teremtsen. Miatán az erre vonatkozó tárgyalások hosszabb ideig elhúzódtak, megállapodás jött létre, amelynek támogatását a Seligmann amerikai bankház és egy előkelő francia cég megígérték. A terv a külföldi adósságoknak

és egyéb igényeknek nyolc millió font sterling maximális összegben való egyesítését tervezte egy 40%-os egyesült venezuelai kölcsön alakjában. Egy nemzetközi bank lett volna alapítandó Caracasban. A kamatok a venezuelai vámkok által lettek volna biztosítandók és a venezuelai kormány kötelezte magát hogy amennyiben a vámkok nem volnának elegendők, a biányt más jövedelmekkel fedezze. Midőn ebben az ügyben meg kellett volna történni az utolsó lépéseknek, a helyzet válságossá volt. Bár nem hivatalos formában, kísérlet történt arra, hogy az Egyesült-Államokat rábíráják, hogy Venezuelánál a további határidőt eszközöljön ki, de az ultimátumot már átnyújtották, mielőtt még Roosevelt elnök válaszolhatott volna. A tervről azonban nem mondtak le és a viszály békés megoldása esetén e tárgyalások lényeges jelentőségűek bírnának.

Páris, december 14.

A *Matin* caracasi magántávirata jelenti e hó 13-áról, hogy a *Puerto Gabelén* horgonyzó *Tocaze* angol gőzös kapitánya a *Karibdis* angol cirkáló parancsnoknál panasz tett ama sértések miatt, amelyeknek a venezuelai hatóságok részéről ki volt téve. E parancsnok elégtételt követelt, máskülönben *lobnáni fogja a várost*. Mínt hogy a venezuelai hatóságok erre a felszólításra nem válaszoltak dé után 1/2 2 órakor megkezdtek a *puerto cabelói vámpéület bombázását*. A *Matin* továbbá egy caracasi magántáviratot közöl e hó 13-áról, amely szerint az olasz alkonzul *Riva* követ megbízásából a venezuelai kormányt meggyőzőket nyújtott át, amelyvel 63.000 dollárnak azonnali megfizetését követeli, mely összeg az olasz ártvaikat megillető kártérítésnek felel meg. A venezuelai hatóságok ezt a követelést alaptalannak jelentik ki, mert Olaszország az 1860-iki szerződésben lemondott minden diplomáciai beavatkozásról a torradalom által esetleg okozott károk tekintetében. Az olasz kormány megírta követelt, amiért e követelést nem nyújtotta be egyidejűleg német és angol kollégáival.

Páris, december 14.

A *Matin* jelenti még Caracasból, hogy a *Giovanni Bausan* olasz cirkáló parancsnoka az angolok és németek kérésére partraszállt, hogy a venezuelai hatóságok tárgyaljon. A la guayrai hatóságok szabadon bocsátották az elfogott angolokat és németeket, miután a *Quail* angol torpedonaszád és a *Vineta* német cirkáló ágyúkat a vámbházra és az őrházra szegeztek és egy osztály angol lövész partraszállt.

La Guayra, december 14.

A *Karibdis* angol hadihajó és a *Vineta* német cirkáló *Puerto Gabelón* érkezett. Ma reggel a *Tocaze* angol gőzös kapitánya látogatást tett a *Karibdis* kapitányánál, aki tengerészkatákat küldött ki a *Tocaze* védelmére és az erődök és a vámbház bombázásával fenyegetőzött, ha a *Tocaze* ellen elkövetett sérelemért nem adnak elégtételt.

New-York, december 14.

Puerto Cabelóból érkezett tegnapi távirat szerint a *Karibdis* és *Vineta* hadihajók megindították a tüzelést az erődök és a vámbház ellen, mire az erődök viszonzották a tüzelést, de csakhamar elhallgattatták ezeket. A városban nem esett kár.

Washington, december 14.

Roosevelt elnök és Hay államtitkár ma érkeztek a venezuelai ügyben. Mindkettőnek az a nézete, hogy ha váratlan komplikációk nem állanak be, az Egyesült Államok nem engedjék magukat komolyan belevonni a viszályba.

HIREK

Budapest, december 14.

— BUDAPESTI NAPLO. December 15-én új előzetes nyílik a Budapesti Napióra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul köldhessük tovább.

— Az udvar köréből. *Ferenc Szalvátor* főherceg és neje, *Mária Valéria* főhercegnő este 6 felsége látogatására *Wallseeből* Bécsbe érkeztek és a schönbrunni kastélyban szálltak meg. Hír szerint 6 felsége az idei karácsonyi ünnepeket kivételosen nem *Wallseeben*, hanem Bécsben tölti.

— Új miniszteri tanácsos. A király a földművelésügyi miniszter előterjesztésére *Tavi Gusztáv* főúrnót tanácsosnak a miniszteri tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— Kamarási méltóság. *Ó felsége gróf Károlyi Gyula* főbírtokosnak és *Kécs Sándor* földművelésügyi miniszteri fogalmazónak a kamarási méltóságot díjmentesen adományozta.

— Láng Lajos az eskütéri hírnél. *Láng Lajos* kereskedelmi miniszter rendkívül érdekes és tanulságos látványban részesítette ma délután a belvárosi társasági tagjait. A belváros részéről deputáció járt minap nála s megkérte, hogy mikor lesz az eskütéri hid átadható a forgalomnak. A miniszter a jövő őszre ígerte a hid elkészülését és a forgalomnak való átadását. Hogy a kerüllet polgársága szemléletileg is megismerhesse azokat a munkálatokat, amelyeket a hid elkészítéséig még el kell végezni, meghívta a Belvárosi Polgári Kört és a Sas-Kör tagjait, tekintésük meg az éppen most folyó hiderősítési műveleteket. *Heinrich Alajos* és *Polonyi Géza* vezetésével a két kör tagjai mintegy százan előtárogattak ma délután a hidhoz, ahol *Láng* miniszter szokott szeretetreméltóságával fogadta őket. Aztán megkezdődött az érdekes szemle. A szakszéri magyarázatokat *Sánthó* miniszteri osztálytanácsos, a hidépítészeti osztály főnöke s *Rényi* főmérnök adták a vendégeknek.

A budai hidonél észlelt csuszamlás következtében a szaklértakból összehívott ankét erősítési munkálatokat hozott a miniszternek javaslata, aki azok keresztülvitelét el is rendelte. E művelet célja, hogy a láncokat tartó hid ok megerősítésénél s a legnagyobb hid megerősítés mellett is kizárjanak minden csuszamlást. Három részről állnak e biztosítási munkálatok. Az első az, hogy a két hídó megjelölően mély kőállal összekötessék s így mindkettőnek eddig különálló alapzata egyetlen hatalmas tömböt képezzen. Ez a földad már sikeresen meg lett oldva. Az erősítések sulypontja a második szakaszon eszik. A hídök víz felé eső oldalán egy óriási sulyu tömb állandó, melynek ellentálló ereje minden képezelhető körülmények között teljes mozdulatlanágban s szilárdságban kell, hogy tartsa a hidöket. Negyven méter hosszú a pesti oldalon, 15 a budai oldalon, 13 méter mélységig hatol a talajba. A block kiépítése a kesztonrendszerrel történik. Ot darab 131 négyzetméter területű vasskesztonból állítják össze a tömb, amelyek a pesti oldalon legalább is 15 a budai 13 méterig nyúlnak a földbe s mikor a kellő mélységet elérik betonnal töltik meg. Így megtöltve egy-egy keszton 4.000 métermássa sulyt képvisel: az öt keszton tehát 20.000 métermássa nehéz. A két szélső keszton úgy a budai, mint a pesti oldalon oly mélyen van már hogy holnap megkezdődik betonnal való töltésük a talazson. Májusig mind a 10 kesztonból helyben lesz, amikor is nyomban hozzáfognak jönni a rakpart helyreállításába. A hiderősítési művelet *harmadik részének* keresztülvétele csak ezután kezdődik. A hid mindkét oldalánál közvetlenül a vámbödek előtt sulyos szobor alapzatokat raknak le, melyekre alkalmasint lovasszobrokat állítanak fel. A szobrok tárgyaara nézve még nincs megállapodás. Művészi tekintetéről is lévén szó, az a kérdés még körülményes megvitatásra szorul. Eltekintve eredeti rendeltetésüktől, szépségügyi szempontból is bizonyára nagyban elősegítik e szobrok a hid impozáns érvényesülését.

A fent leírt munkálatok befejezésével a legszigorubb műszaki szempontból vizsgálva a hidat, biztosan állítható hogy a hatalmas hidépítmenyt *több veszély nem fenyegeti*. Maga a hid pályaszerkezete is úgy épült hogy kényelmesen közlekedhetnek rajta 160 métermássa kocsi is, amilyenek nincsenek, mert a legnehezebb waggon is csak 110 métermássa. A nyár folyamán, amint a miniszter ma a vendégei előtt is hangsúlyozta, *jöttelenül elkészülnék a hid összes munkálatai s a büszke szép hid átadatik majd a forgalomnak*.

— Lövészek a földművelésügyi miniszternél. A budapesti polgári lövészegyesület egy küldöttsége tisztelgett *Jaritz* Andrást főlövészminiszter vezetésével a földművelésügyi miniszternél és kérte, hogy az évek óta juttatott anyagi támogatásban részesítse az egyesületet jövőre is, annai is inkább, mivel a jövő évben nagyobb lövészünnepélyt szándékozik az egyesület rendezni. József főherceg születése 70-ik évfordulója alkalmából. A miniszter a küldöttséget biztosította, hogy támogatását a lövészeköt ezután sem lögja megvonni.

— Katonai akadémiák ünnepe. A hadsereg rendeleti közlönyének ma megjelent száma a következő legfelsőbb parancsot közli:

Az a nap, amelyen a Theresianum katonai akadémia 160 éves fennállásának ünnepét ül meg, arra készlet, hogy igaz örömmel emlékezzem meg a boldogult *Mária Terézia* császárnő és királynő dicső uralkodása alatt alapított tisztképző-intézetéről, a műszaki és a Theresianum katonai akadémiákról. Ragaszkodás és hű odaadás elődeimhez és hozzám, katonai kiválóság és öncélú dozó vitéség jelzik azt az eseményt, amelyen az ezekből az akadémiákból kikérült tisztek becsülettel ártak és sokan közülök kitörő hűbülettel beirták nevüket a történelemben, a naca dicsőségének könyvébe. Haladjon a Theresianum katonai akadémia mindenkor előre tudományos fejlődésében és legyen fennkölt alapítója *Mária Terézia* császárnő és királynő szándékaiból képest a jövőben is kitűnő tisztek kiképzője, akik híven a másfél évszázadot át megőrzött hagyományokhoz, lovgagiasan tette váltanak minden katonai erényt. Egyben mindkét akadémiát kitüntető rendeleteket bocsátok ki.

Bécs, 1902. november 31.

Ferenc József s. k.

— Tizza Kálmán erökpe. *Nagyváradról* táviratozzák: A biharmegyei *Nemzeti Kaszinó* ma délután tartott rendkívüli gyűlésén leplezték le *Tizza* Kálmán

aroképét *Beöthy* László főispán s nagy közönség jelenlétében. Az emlékbeszédet dr. *Hoványi Géza*, a szabadelvűpárt vezére mondta.

— Antrick, a távszónok. Minden eddigi obstrukciós szónokok elbujhatnak most már, hogy tegnap a berlini birodalomgyűlésen a szocialistapárt egyik elszánt tagja, *Antrick* teljes nyolc órán át tartó beszédet mondott. A szocialisták bosszúja volt ez a távszónoklás *Kardorff* ismeretes indítványáért. Ha már a vámtarifát tételéhez nem szólhattak külön a szocialisták, hát *Antrick* fölállott tegnap délután öt órakor és beszélt éjfél egy óráig. A többség persze nem hallgatta a hosszú beszédet, amelynek a közlése sok papírrát fogja a Vorwärtsnek fölemészteni. Mikor a túrelmetlenkedő jobboldaliak éjjel tíz óra felé szenvedélyes közbeszólásokkal zavarták a szónokot, önértékesen válaszolt a többségnek:

— A munkások milliói nevében beszélek, akiket a vámtarifát érzékenyen sujt. Persze ehhez önöknek semmi közük sincs!

Tételekint bírálat alá vette a vámtarifát *Antrick* és a 947 tétel közül 150-nél kimerítő részletességgel foglalkozott, mikor pártbívei egy levelet nyújtottak át neki és betegezte beszédét. Közben éjfél felé már a villamos lámpák is kialudtak s egy munkás új szénrel látta el a lámpákat. A nyolc-órás beszéd elmondója szivar-kereskedő, így remélhető, hogy a fáradtsága ki fog fizetődni üzlete fölvirulásán, ami bizonyára nyomom követi majd népszerűségét. Beszédje közben harminc pohár vizet ivott, egyszer levest és tojást adtak neki pártbívei a vizes pohárban. A hangja a roppant strapációt csodásan bírta; néha néha halkabban beszélt, de mielőtt a kormány ellen kellett dörögnie, a fáradtsággal nagyszerűen megküzdöttek a hangszálai. A *Kardorff*-indítvány hívei azonban bóbiskolva, bosszankodva és sztközödvá kibőjtöttek a nyolc-órás távszónoklást is és százhatvanegy szótöbbséggel szavazták meg a javaslatot. Az ülést tovább folytatták és így a távszónoklás miatt álmatlan éjszakában volt részük a birodalomgyűlés tagjainak.

— Viszálok és újságírók nével. A képviselőház folyosóján napokon át állt egy kopott külsejű alak és a járó-kelő képviselőket megszólította, nekik bemutatkozott. Alig néhány pernyi bemutatkozás után töltik 20—40 koronás köcsönöket kért. A megpumpolt képviselők egyike *Vészi* Józsefnek, az Újságírók Egyesülete elnökének elmondotta az eseket, mire *Vészi* megkérte képviselő társait, hogyha az illelő még egyszer jelentkeznek, úgy azt tudassák vele. Így történt, hogy *Klobusitzky*, akit lakásán az újságíró már kora reggel felkeresett, tudatta *Vészi*vel, hogy a kérdéses alak, miután a tolokodót lakásáról elutasította, most hivatta őt a fogadó terembe. *Klobusitzky* helyett *Vészi* jelentkezett a fogadóteremben. *Vészi* az eloadgatóban a *Klobusitzky* keres embert igazolásra szólította, mire az magát *Horváth* Mihály újságíróknak mondotta. *Vészi* taggatására beismerte, hogy nem újságíró, erre *Vészi* figyelmeztette őt, hogy nagyon föl széllámszkodásával. A közönségnek érdekében áll, hogy az ilyen kétes alakot azonnal adja át a rendőrségnek.

— Jótékonyceula organahangverseny. A ferencrendiek tempóban e hó 20-án szombaton a Szent-József főnevelő intézet javára organahangversenyt rendeznek. Az intézet *Klotild* főhercegnőjén, *Vassary* Kolos bitoros herceprímás, *Károlyi* Gyuláné grófné, *Pálffy* Geraldina és *György* Teréz grófnők védnöksége alatt áll. A hangverseny, amely 4 órakor kezdődik. *Wright* Gusztáv főbírtúr amerikai organaművész és *Kordy* Dersó londoni gondokaművész működnék közre. Jegyeket a Rózsavölgyi cégnél, a Kiegler-cég keeskeméti-utcai, a Saouch és Edel bankár-cég kigyó-utcai, a Kirochopfi és Adam-cég városház-téri helyiségeiben s a katolikus körben kapni. Üdöhelyek ára a szentélyben 10 korona, a templomban 3 és 2 korona, diákjegy egy korona.

— Elítelt panszláv agitátor. *Turóczenmártonból* táviratozzák: *Aló-Kubinból* írják, hogy az ottani királyi járásbírósg *Radlinsky* János ügyvédet, akit mint panszláv agitátort ismernek, 400 korona fű és 100 korona mellékkümbületesre, továbbá 400 korona gyógyítási költség megfizetésére ítélte, mivel *Török* adótárnok fejéhez boros üveget vágott és sulyosan megsbesítette. *Török* ugyanis *Radlinsky* többször korholta nemzetiségi nyilatkozatai miatt.

— Háziipar karácsonyi vásár. Az *Izabella* főhercegnő védnögsége alatt működő pozsonyi háziipar-egyesület a kereskedelmi muzeum üzletkezelésének közreműködésével a különböző háziipari készítményekből izléses karácsonyi vásárt rendezett a királyi kigyó-utéri ber-palotájában. A vásáron bemutatott készítmények közül különösen szembetűnnek az *Izabella* egyesület művészi himzéseit a kaotaszegvedéki sejtymés pamutbimbók, a szingadag torontali szőnyegek, a temesi katinók és a különböző vidékekről származó népies agyag- és kőedényárak. A kiállítás egész nap nyitva van a közönség számára.

— Házasság. *Pogány* Lajos, a székesfővárosi adóhivatalok főnöke, a napokban vezette oltárhoz *Jónás* Eliz kisasszonyt, özv. *Jónás* Józsefné szül. *Turtsányi* Emma leányát.

— **A posta és a plumpudding.** Ami nekünk a pogácsa, az az angol embernek a plumpuddingja. Családi eledel, ugyszólván intim terméke a háznak, melyet hazai illat leng körül s amely fogyasztás közben az otthonjuttatja eszébe az embernek. Plumpuddingot küld az angol anya a katoná-fiának, amint a mi anyáink tepertős pogácsával rakják tele a katonáskodó fiunk szánt karácsonyi csomagot. A kincstár most egy kis összeütkezésbe került a plumpudding-küldés szokásával s azokkal az angol asszonyokkal, akik a Dél-Afrikában idők fiaiknak akartak karácsonyra egy kis örömet szerezni. Az angol posta ugyanis túlságosan magas szállítási árt kér a postacsomagokért s ezenfelül még azt is kívánja, hogy az fizesse meg a portót, aki a csomagot kapja. Ugyfeleszik, hogy az angol katonáknak sincs igen sok felesleges garasa, mert az angol asszonyok nagyon el vannak keseredve a szívtelen kincstár ellen, amely most már utját állja a plumpudding-küldés kedves szokásának is.

— **A pápa orvosa.** Lappinnal a pápa hírneves orvosával megessét, hogy ő neki kellett mostanában az ágyát őriznie. Természetesen a pápa rendkívül figyelmét volt az ő gondos orvosa iránt, naponként tudakozódott állapota felől. Betegsége alkalmából elmondják Lappinnról, hogyan leit ő a pápa orvosa s egyáltalában, hogy jutott ilyen fényes karriérhez. Boldogulását a véletlennek köszönheti. Egy prelátusnál volt ismeretségben, aki a pápa közvetlen közelében élt, s az hívta fel a pápa figyelmét a fiatal Lappinra. A pápa azt mondta, hogy jöjjön hát Rómába az ifjú orvos. Távirat ment Bolognába, ahol Lapponi akkoriban praktizált. Lapponi megjelent a prelátusnál a néki, hogy tudja volna, miről van szó. Mikor aztán megtudta, nagy zavarban volt, mert bizony nem volt még egy irakkja sem. Hát segítettek ezen a bajon. Lappont megismerie a pápa, alkalmazta a Vatikánban s így leit a névtelen orvostól a híres Lapponi.

— **A tél.** A földmivélsügyi minisztérium vizirajzi osztályához ma érkezett jelentések szerint a Dunán s mellékfolyóin tegnap óta a jégviszonyokban változás nem ált be. A Duna tegnap óta Budapestnél 4 centiméter áradt, s mai magassága 12 centiméter. A mellékfolyókak illetőleg csak annyiban történt változás, hogy a Szávan is megkezdődött a gyöngye zajás. A hőmérséklet állandán igen alacsony s általában 20—25 minusz között váltakozik.

— **Matiné.** Az *Ügyvédjelöltek és Joggyakornokok Országos Egyesületének* vasárnap délelőtti tartott matinéjére szép sikert aratott. A matinéit íj. dr. *Chorin Ferenc* elnöki megnyitója nyitotta meg. Azután az ifjú generáció három szép tehetségű tagja: *Paulai Erzsike, Csüllag Klári és Várady Aranka* osztalton sikert aratott, szavallatukkal gyönyörködötték a közönséget. Nagy hatást gyakoroltak *Ambrus Zoltán* mélyreható társadalmi fejtegetései. A bírlelen megbetegedett *Rózsahygyi* helyett beugrott *Wolner Pál* és szellemes rögtönzessel állandó derűltségben tartotta a közönséget. Azután *Herzegy Ferenc* szípkörkázó ületeinek hosszú sorozata rendkívüli hatással volt a nagyszámu, előkelő közönségre. A matinéit dr. *Elischer Vilmos* zárószava fejezte be, aki beszédében kérte a közönséget hogy továbbra is tartsa meg rokonszenvét ez ügy iránt.

— **Halálozás.** *Ozvegy Kállay István*né, *Kállay Benjámin* közös pénzügyminiszter édesanyjának holttestét vasárnap délután 1/3 órakor szentelték be a keresepüli temető halottaskamrájában. *Kállay Benjámin* közös pénzügyminiszter, aki a déli vonattal érkezett családájával Budapestre, a beszentelés után az esti gyorsvonattal visszautazott Bécsbe.

Dr. *Órá Gyula* írórtársunkat újabb nagy csapás érte: fia, *Órá Elemér* pénzügyi fogalmazó rövid betegség után tegnap délután meghalt.

A fővárosban elhunyt új. *Sauer Józsefné*, született *Burger Julia* 93 éves korában. A megboldogult matróra névű évtizedeken át vezető szerepet vitt több jótékony intézetben és áldogal emlegettek nevét mindenütt ahol éreztek nemesszívűnek melegét. Még az utolsó éveiben is, egy rendkívül magas életkor terheivel a jótékonyaság cselekedeteiben talált vigasztalást és enyhülést. Előkelő és kiterjedt rokonság gyászolja elhunytát, közte a *Beimel, Herz, Berger* és *Györgyvel* családok melyeknek szerete aranyozta be áldásos életének alkonyát.

— **Együtt a halálba.** *Olasziskán Ujj Sándor* erdőbényei segéd, *egyed, Ujj István* református esperes fia és jegyese, *Szekély Margit* olasziskai tanítónő közös elhatározással fobelölték magukat. Öngyilkosságuk oka ismeretlen.

— **Társadalmi élet Nyíregyházán.** Szép társadalmi élet tanuljék aiet Szabolcsvármegye székvárosában. Nyíregyházán a *Bessenyei*ről elnevezett irodalmi- és művészi-kör működése. A múlt évben lezajlott fényes estélyek után a kör az idei évad első estélyét 10/16-án rendezte. A kör estélyén, amilyen a megye közönségének színe-java részvételt, a *Ráthonyi-pár* vendégs: *erepelt.* A művészpár előadta *Amási Tiborné*nek „Két év mulán” című, kedves egyezvonalasos vígjátékát, *R Mátyás Margit* azonban *az Apród* című költeményt szavallta el. *Ráthonyi* néhány szép dalt énekelt. Az estélyt különben a párbajról szóló vita nyitotta meg. melyben vitaközönség: *Halasi János, Papp György* és *Porubsky Pál* szellemesen iglették ki álláspontjukat.

— **Napoleon a megfigyelő-osztályon.** Párisban a montmartrebeli rue Pigalle és rue Fontaine keresztelődésén a szolgálattelvő rendőr minap este egy negyven esztendősenek látszó, elegánsan öltözött urat látott maga felé közeledni, akinek gomolykút a becsületrend szalagja díszítette, melélen pedig lánc feszült, amelyről két kis fatard csingótt alá.

— Nem tudná megmondani, kedves rendőr uram, — kérde nyájás hangon az idegen — merre van az olasz király?

— Jöjjön velem, megmutatom, — felelt a rendőr és elvitte az idegent a legközelebbi rendőrállomásra. Ott mindjárt vállatára fogták.

— Mi a neve?

— Napoleon.

— Hol született?

— Ajaccioban, a tizennyolcadik század végén.

— Hol lakik?

— Szent-Helenán.

— Szent-Helenán? Hát az utca? ... A házszám?

— Elég annyi is, hogy Szent-Helena. Mindenki ismer ott egy is!

— De minek jött ön Párisba?

— Azért jöttem, hogy beszéljek az olasz királlyal, mert Humberték az ő országában rejtőzködnek. Hatalmas adatgyűjtésem van Humbertékről s az én révémen könnyű volna letaróztatni őket.

A rendőrhíros a megfigyelő-osztályba küldette Napoleont, ahol másnap kiderült róla, hogy nem őrtült, csak útszágiró, aki személyes tapasztalatokat óhajtott gyűjteni a megfigyelő-osztály állapotáról.

— **A rab urak.** Berlinben csodálatos módon disztignálnak a rabok között. Vannak vasröplendős és vasmentes rabok. Ez ellen kifogást senki sem tehet s nagyon helyes a német birodalmi kormány legújabb rendelete, mely azt rendel el, hogy a jövőre olyan foglyokat, akik polgári jogok birtokában vannak, nem szabad más foglyokkal együtt vasra verni. A rendelet azért volt állandó szükség, mert nemrégiben megtörtént, hogy egy sajtóvisszettel vádolt úriembert, közönséges gonosztevővel láncoltak össze. Ezt mondja a rendelet. De hogy egyáltalában van-e szükség arra, hogy embereket, akármiilyen gonosztevők, vasra verjenek, arról nem szól a rendelet.

— **Zongorázó cseléd.** Az angol lapok nem mindennapi esettel foglalkoznak. Egy dokk-munkás szerepel benne, aki szolgálatban álló leányának, egy zongorát vitt, hogy a téli esték unalmát elűzze vele. A zongorát részletfizetésre vette, de mert a barmadik részlet beállott munkátlansága miatt már nem tudta kifizetni, a zongoragyáros elvette tőle a zongorát. A dokkmunkás bíróság fordult, aki mindenekelőtt azt kérdezte meg a munkástól, vajjon megengedte-e leányának urát, hogy a konyhában zongorát tartasson. Mikor a munkás igennel felelt, a bíróság szükségnek tartotta ezt a megjegyzést tenni:

— Na, ez a kor igazán a cselédek előjogainak a kora!

Elég érdekes, hogy e miatt a megjegyzés miatt egy-két lap megrövíta a bírót, aki egyébként azzal tisztította el a dokkmunkást hogy őrljön, amiért munkátlanságában megszabadult a részletfizetés gondjától.

— **Ingeny-kenyer.** A Podmaniczky-utcai kenyérszító-intézmény javára újabbán a következő adományok érkeztek: *Dr. Löw Tivadar* gyűjtése 88 k. Olaj-ípar társaság 10 korona. Ormány Vilmos 50 k. Kaufmann Alajos 10 korona, összesen 105 korona. A kenyérszító boltban december 10-én 5228 adag kenyeret osztottak ki.

— **A sikos járdák.** A rendőrség figyelmébe ajánljuk egy szegény ember követéző felszólalását, amelynek igazságát sok szerencsétlenség pecsételheti meg e hideg napokban:

Tekintetes szerkesztő ur! Mindenekelőtt szépen kérem, ne haragudjon, hogy a levélre bátyegyet nem tettem, de az utolsó krajoáromat odaadtam a kis leányomnak, hogy ezt a papírt és borítékot vegye meg Panaszszal fordulok a tekintetes szerkesztő urhoz, mert ha jó sorson van, mindig megveszem a lapját. Ha jól tudom, volt valamikor egy főkapitányügyi rendelet, hogy a házmeistereknak a járdát télen a hóval vegyél leiszítani és behinteni. Múltévszék az egész városban minden utcában végigjárni, sőt ott is, ahol az e ójárdásnak lenne kötelessége behinteni — sehol, de sehol sincs hintve. Magam játam vagy husz embert kik sorba elbuktak a sikos követésen. Reggel a gyermekek és akik munkába mennek, mily könnyen törhetik el tagjaikat. Mit csinálnak aztán törött kézzel vagy lábbal, ki ad nekünk és családunknak kenyeret! Erre nem gondol senki, pedig ez a kis homok vagy hamu nem kerül semmibe, csak a házmeester ur ő nagyszámúak kis munkájába. A rendőrségtől, mint mindenben, ahol a szegény nép érdeke forog köcsön. A rendőrség szedje előt az régi rendeletet, hogy a házak előtt pön-büntetés terbe mellett tartoznak a járdának a járdát behinteni. Legmélyebb tisztelettel több újlati szegény ember, kik reggel öt órakor kenyelének ép tagjaikat a sikos járdán eseteg ott-hagyani.

— **Szétmarangolt holttest.** A horvátországi *Hok* községben történt. Egy *Duna György* nevű föld-

műves szomszédai észrevették, hogy a magánosan lakó *Dinga* már napok óta nem mozdult ki házából, Rátörtek az ajtót s ágyában boltan találták az öreg földművest, amint arcát egy macska macrangolta. A fél arcát egészen a csontig lerágta a macska.

— **Ingeny-tej.** A tartósan hideg idő az utolsó napokban nagy számban vezette a szegény gyermekeket a tejkiosztó-helyiségekbe ezen a héten éret el a kiosztott tej a legnagyobb mennyiségét. Összevetve kiosztottak a VII. kerületben lévő, I. labella-utcai helyiségben 14.860 adag tejet és ugyanannyi zsemlyét, a Kőbányai helyiségben pedig 3240 adag tejet ugyanannyi zsemlyét. Azonkívül orvosok és kórházak kérelmére 168 egyén részülhet az ingyen-tej jótéteményében. A gyermekek nyomora, akik ingyen-tej kapnak, borzasztó lehet, mert a város leglátványosabb részéből özőnnek az ingyen-tejkiosztó helyiségekbe, hogy éhségüket csillapítsák. *Almássy-Zichy* grófné, báró *Edelheim-Gyulai* és *Neumann Arminé* tegnap meglátogatták az Izabella-utcai helyiséget ahol különben igen sokan fordulnak meg a legelőkelőbb körökből is, hogy jótékony adományaikkal a kis gyermekek keserves nyomorát enyhítsék.

— **Zendülés egy angol hajón.** *Peatly kapitány*-nak, a *Leicester Castle* nevű 2000 tonnás, három árbócos vitorláshajó parancsnokának nemrég kellemetlen kalandja támadt. A *Leicester Castle* július hó 6-án indult el San Franciscoból s fedélzetén a kapitányon kívül 26 jávarészt amerikai, írs és dutchmen matróz volt. Dutchmeneknek a tengerészek nyelvén a némeleket, svédeket és hollandusokat hívják, elentében az angolokkal, akik a legutóbbi időben ritkán váltakoznak matróz-szolgálatra. Szeptember hó 2-án a hajó a déli Csendes Óceánon haladt Kap Horn felé. Már csaknem a Pitcaira szigetekhez érkezett, midőn *Peatly kapitány* kabinjába vonult s karosszékebe dőlve, éjfél felolvasgatóit, lejteltájában egy *Sears* nevű matróz kopogtatott a kabin ajtaján s értesítette a parancsnokot, hogy az őrtálló matróz leesett az árbócosárból és lábát törte. *Peatly kapitány* gyorsan lelétozött s midőn kilépett kabinjának ajtaján, egy *Hobbs* nevű illinois matróz rá-sütötte pisztolyát. A bator tengerész meghökélt, de a következő pillanatban egy hatalmas ököcsapással földre terelte a merénylőt. Am *Hobbs*, aki átétá-termett, rendkívül erős ember, újból talpon termett, bunksboltjával lejevárgta a kapitányt s midőn a szerencsétlen ember a földre rogyott, háromszor reá lött. Ugyanekkor egy fiatal ír matróz parancsnoka segítségére sietett s beköszötte sebeit, *Niseon* nevű honfitársa és kollégája pedig *Hobbsra* rohant. A gonosztevő újból elsütötte kezgyerét s golyója *Niseon* szívébe ürödült. A lövöldözés zájára valamennyi matróz a fedélzetre rohant, de időközben a zendülő matrózok egy kis tuarón elmenekültek. Utóbb megállapították, hogy az öszeneszkívők mindössze hárman voltak s mindhárom amerikaiak. Tutajuk rendkívül gyenge és kezdetleges a kolomány s ezért valószínű, hogy elpusztultak a háborgó tengeren. A *Leicester Castle* a minap érkezett meg a queenstowni (Irország) kikötőbe.

— **Mulatság.** A Váradi Antal művészbarátok otthona december 17-én a terézvárosi kaszinó földszinti termében hangverseny és táncal egybekötött házi-estélyt rendez.

— **A gyalgárók főlhintése.** A tél beállta óta a járókelő közönségnek állandó veszedelme a sikos gyalogut. Aig van nap, hogy néhány ember el ne csuszszék és ki ne törje karját vagy a lábát. A kerületi előjáróságok most újból figyelmeztetik a háztulajdonosokat, hogy házaik előtt a gyalgárókat hintessék tél és tartsák tisztán, mert mulasztás esetén szigoruan meg fogják őket bíróságon. A komoly televásznak remélhetőleg meglesz a kelő fogantaja.

— **Gyors-és teher-áruveléveli hű Budapest Lipótvárosban.** A magyar kir. államvasutak igazgatósága már évekel ezelőt *Budapest lipótvárosi városi-iroda* címen írodát rendezett be a Lipótvárosban, Arany János-utca 19. szám alatt, ahol a vasuton elszállítandó gyors-és teherárak 1000 kgun, sulyig eladóhatók, melyekről végleges átvételi elismervények (feladási bevények) szolgáltatnak ki. Terjedelmess, tűzveszélyes és oly árúk, melyeknek vasuton való szállítása különös feltételekhez van köve, a felvételt aul ki vannak zárva. Hivatalos órák hétköznapokon reggel 8 órától 12 óráig és d. u. 2 órától 7 óráig vannak megállapítva, a törvényes munkaszüneti napokon azonban az iroda nincs nyitva. Az ezen városi irodában feladott árúknak az illető pályaudvarokra való kilüvarozásáért következő illetékek számítatnak fel: *gyorsárúkt:* 10 kgun. sulyig 20 fillér, 10—50 kgunig 40 fillér, minden további 50 kgunig 30 fillér; *teherárúkt:* 50 kgunig 40 fillér, minden további megkezdett 50 kgunig 20 fillér.

— **Gyors-és teherárak házhoz szállítása.** A magyar kir. államvasutak a vasuti üzletszabályzat 68. §-a alapján már évekel ezelőt rendezeszeresítette azon intézményt, hogy a budapesti-üzelszolgálati, budapest-nyugati és budapest-dunaparti teherpályaudvarokra érkező gyors-és teherárakat a címzettnek saját szerződött ivarosával házhoz szállítatja, ha a címzett a Duna balpartján a IV—IX. kerületben vagy a tisztviselő-telepen lakik. A házhoz való elszállítást díjak a következők: *Gyorsárúkt:* 10 kgun. sulyig 80 fillér, 10—25 kgunig 40 fillér, 25 kgun-on felül 50 kgunig 50 fillér, 50 kgun-on felül minden megkezdett további 50 kgunig 40 fillér. *Teherárúkt:* 50 kgun. sulyig 40 fillér, 50 kgun-on felül minden megkezdett

ovábbi 50 kg. 30 fillér. A statisztikai áruvilágozó-
kiállításért a vállalkozó nyilatkozatonként 10
fillért számíthat.

— **Lakásosztás.** Szokolyi Anna magánzónó
Ferenccs 32/a számú lakását tulajdonosai fel-
nyitották és 150 koronát érő lejártneműt ellopok. A
jebérműekben S. A. monogram van.

— **Reanálíz hírek.** Megirtuk a minap, hogy
Dréher Antal 32 éves háziszója a Kecskeméti-utca 2.
számú házában rálött Pisztor Anna szobaleányra, az-
után magát lötte mellbe. Dréher a sebészeti klinikán
teljesen felgyógyult. A rendőrség azonban letartó-
zta. — **Gáspár József** nagykanizsai születésű 25 éves
háziszója dr. Füzesséry Géza lakásáról 200 koronát
érő lejártneműt ellopott. A rendőrség Gáspárt tegnap
letartóztatta. — **Neumann Lipótné** 50 éves napsza-
mosnő az Akácia-utcában a sikos járdán elcsuszott
és a lábát törte. — A Fehérvári-úton tegnap ismeret-
len tettesek 490 méter táviróhuzalt ellopok.

FŐVÁROS

(*) **A hó eltakarítása.** A napok óta meg-meg-
újuló havazás következtében a hó nagyon fölszapo-
rodott a főváros utcáin. A köztisztasági hivatal nagy
erőfeszítéssel működik a hó eltakarításán. Az ösze-
gyűtött hó egy részét a csatornába süllyesztik, míg
más részét a Dunába és a hó lerakó helyekre hord-
ják. Most már elég juvar is áll a köztisztasági hiva-
lat rendelkezésére, úgy, hogy a szállításhoz akadály
többé nem lesz.

(*) **Jelölés.** A 45-ös választmány ma délelőtt
ülést tartott Kéth István kir. udvari tanácsos elnök-
lése mellett. Buztalt az egyes bizottságokban meg-
üresedett helyekre tették meg a jelölést. Az igazoló-
választmányból az év végén szabályszerűleg kilépnek:
Heinrich Kálmán, Havós József, Stern József, Morz-
sányi Károly, Rácz Károly, Szadoszky József, Schweiger
Márton, Thuróczy Adolf. A 45-ös választmány mind-
ezeket újabb jelölte. — **A közgyűlési bizottságból**
ugyanasok kilépnek: Gombár Tivadár, Morla Imre,
Morzsányi Károly, Nonák Sándor és Stern József,
akiket szintén jelölésre vett a 45-ös választmány.

— **Az iparügyi bizottságban** viselt tagságról Gerő
Lajos lemondott, az ő helyére a 45-ös választmány dr.
Mandelo Károlyt jelölte. — **A középítési bizottságba,**
az elhalasztott Orley helyére, Aprily Jánost jelölték.
— Targyalás alá került ma Heintz Ferencnek a multkor
tett az az indítványa, hogy a kerületi jegyző választá-
sát ne tekintse kerületi ügynek. Mero Janos, Rácz Ká-
roly, Havós József, Tenczer Pál s az etnök hozzászó-
lása után, elhatározták, hogy ezt az indítványt,
mielőtt határozatot hoznának, előbb az egyes kerüle-
tekben teszik tanácskozás tárgyává.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **A piros bugyelláris.** Gyönyörű feladatai so-
rában, amelyeket egy pajkos zenés műfaj területén
megoldott, Kéry Klára kisasszony ma a közönség
nagy érdeklődése, még nagyobb kielégülése közepette
népszínműben állott ki a színpad: A piros bugyelláris
híres szerepében, a vidám, fiatal, becsület és helyre
Török bíróban. Ez asszonyunk, mint annyi másnak,
az a baja, hogy nem az lett az ura, aki szerelmes
vallomását elsőnek sugta a fülebe. Ebből a teljessé-
gel nem bünhős, sőt nagyon érthető körülményből
serkednek fel mindazok a bonyodalmak, amelyekbe egy
jóízű, népies játék helyzetében keveredik. Jegyezzük
fel első sorban, hogy a kivételes művészi örömek
közül való a tarka operett ünnepeit és verseny nélkül
való hősnőjét látni a naiv és keresetlen népszínmű
naiv és keresetlen köntösében. A kisasszony, aki
hohabamarabb a színjátszás minden területén megtanít
bennünket a tökéletesség mértékére, egyszerűen feled-
tetle velünk ultramodern és szaxofon formáit, a
szenziótóit hajhászó kackiás műlának, és megjelenés-
ben, hangban, tartásban, modorban, hangfestésben
és az emberekkel való bánásban megjelentette a
szintiszta magyar menyecske mindama vonásait, ame-
lyekkel néprajzi tanulmányoknak kellene foglal-
koznunk, ha e zivatros időkben ráérnénk tag-
lalni, mitéle és mily forma szenzációk teremnek egy
deresedő, okos, elég tisztességes, de helytelen fétésre
hajló falusi bíró iju feleségének, egy csöppögtetett
édes parasztasszonynak szívében. Hát jó, ha nincs
érkezősünk figyelni, milyen szemek hullanak egy
ilyen egyszerű, de nem együgyű asszony szívének
rostáin, mert ah! más és sokféle a dolgunk, ugye
bizony, hát figyeljük legalább, mire tanít bennünket
egy nagy művésznő, ha igazgatója rendelkezéséből a
szép Heves, vagy Bihar, vagy Szabolcs tunikájába
öltözik. Hát gyönyörűre tanít bennünket. Szép,
tisztá, magyar beszédre, okosságra, lélekjelenlétre,
vidám beletörődésre, a magyar parasztasszony
természetes vigyágra, könnyű tréfiájára és komoly
bűségére. Mindezek a nagy elemek a vér
szerint való magyar asszonynak nagy szépségben
jelentkeztek Kéry Klára kisasszony szépsége és
nagy emelkedésre való alakításában, amelyben
a magyar néplélek számos, számtalan vonatko-
zása pompázott. Először játszott a kisasszony Török

bíróné szerepét és a színház okosságán lórdul, hogy
hányszor mutassa meg még e tisztá tükörű épülésére
mindazoknak, akik e raffinált világban is szívesen
melyednek el a nép történetein amelyekben nagy mu-
latságok és nagy tragédiák szintoly sűrűn váltakoz-
nak, akárcsak a koturnusos életben, vagy a trak-
kos mindenség új kurzusaiban. A közönség nagy
elragadtatással nézte és tapsolta a nagy mű-
vésznő minden jelentését, díleteit, vidám beszédét
pajkos évődését és drámai momentumait. Örült,
az örömeivel, busult a bajjait: a legelőbb jó, ami
színesíti érhet. A magyar színészet e csodás szü-
löttje ismét új meszyét vágott magának és a mai est
sűrű és lelkes tapsai, nagy óvációi, amelyek termé-
zetes adói voltak egy gyönyörű alakításnak, nyilván
mutatták a kisasszonynak, hogy nemes és pártatlan
becsűre gazdag gyümölcsöket terem. Szapora és szép
előadás volt különben is, Kis Mihály huszárfőmestere
a java népszínmű-produkciók közül való. Kovács Mi-
hály ma is roppant komikar biztonságával hatott és
az öreg Horváth vidám volt és jellemzetes. Vidár
végtelen kedves, Szirmai komoly és őszinte. Szabó
Antal kissé bágyadt, de azért jó és kellemes. Az egész
előadás pezsgő jókedvű.

** **Várszínház.** Az országos színész-akadémia
növekedési vasárnap a modern francia drámairodalmat
egyik nagyobb stílú vigjátékában mutatták be örven-
deselesen fejlődő színjátszó-képességüket. Az *Ahol uat-*
loznak ma minden valamennyi szereplőjök sok izlést és
finom társalgást követel. Érett és előkelő szellem
munkája ez. Az éretlen hang kezdetlegessége és túlzó
pakosságá minden ékességét és hatását semmivé teheti.
Nagyon erős discipinára van szükségük a növe-
deknek, hogy tehetségüköz képest alkalmaz-
kodni tudjanak a darab tónusához. Ezt a discipinát
vasárnapai produkciójukban megtaláltuk. Sőt egy-két
növekedő minden várakozásunkat túlhaladta. Ezek
közé tartozik első sorban Várdai Aranka, aki nem
sablonos naivitással játszotta Suzanne nehéz szerepét,
hanem a lényes intelligenciával párosult kedély egész
melegségével. Ezt az ölelet, közvetlen bájos réze-
letekben gazdag játékot legkitünőbb tanár sem tudja
betanítani. Ez az eredmény az igazi tehetség műve, mely-
hez nagy ambíció erős szorgalom és gondolkodó elmé
járul szerencsés szövetségül. Hasonló dicséretben ré-
szithetjük *Narmat Hédit* is, aki Raymondét játszotta.
Természetessége, finom gráciája éppen úgy feltűnt
mint az eddigi előadásokon. Reville hercegnében az
öreg asszony érett okosságát és magas világnézetét
fiatal leányunk bájossan bemutatni. Már az is elegendő,
ha valaki — mint *Rónai Matild* — nem áru el tulsok
fiataliságot ebben a szerepben s hangban és mozgás-
ban ügyesen utánozza a hajlott kor diszkreicióját.
Györi kisasszony Ceran grófnőjével szintén meg-
lehetünk elégedve. A férfi-növekedők közül *Beregi*
Sándor (gróf Roger) vált ki nemes hangjával és biz-
tos, értelmes beszédével.

** **Az Operaház ujdonsága.** *Goldmark* Károly
Berlichingeni Götz című operájának jelmezes próbáját
holnap, hétfőn esti 7/7 órákor tartják meg a saját
képviseletoinek jelenlétében.

** **Konzervatóriumi hangverseny.** Fényesen si-
került hangversenyen mutatták be ma délután *Somogyi*
Mór zongoraművész konzervatóriumának növendékei
haiadásait. A tanulók produkciói tanúságot tettek
ama kitűnő művész-pedagógiai módszeről, amelyet
a konzervatórium minden szakán szerető gondossá-
gal követnek a jeles tanerők. A zongoraszak növendé-
kei az igazgató alapos oktatásában részesülnek; az
előrehaladottak közt igen szépen, ruinal és teknikai
készséggel játszókat: Székely Ella, Joffe Gizella,
Pálffy Margit és Kárássz Ilona; egyelőreműtő haladás je-
let adták: Gutwillig Tibor, Nagy Jolán, Mantner Aranka,
Masztis Amande és Zechmeister Ionka. Helyes módja
az oktatásnak, hogy a kezdők is vizsgáznak a nyilván-
osság előtt; köztük ügyesen állotta meg a helyét
Blum Margit, megérdemelte a pódiumon való első
szereplésének burdíto tapsait. Az ének-tanszak növendé-
kei közül Martens Selma még és színes előadásával
telt tanúságot tanárnője, *Somogyi B. Carola*, a briliáns
tehetségű operanékeső kitűnő oktatásáról. A köz-
önség jóakaró tapsában osztozkodtak még: Propper
Sándor, Szatmari Gabriel a. Gotthard Antal, Gutwillig
Blanka, Kotányi György, Nagy Zsófia, Zechmeister
Anna, Wolf Ilona, Hertzka Sándor. A hegedűtansza-
kon *Daviger* Antal vezzi jölesen az oktatás teendőit.
A változatos programú koncerten szép számú köz-
önség volt jelen, amely bőven jutottól őszinte elis-
merésből az intézet kitűnő vezetőjének is.

** **Növendékszínészek előadása.** A Rákosi
Szidi-éle nyilvánossági joggal felruházott színész-
iskola ezidei első vizsgáiati előadását, pénteken e
hónap 19-én, az *Uránia*-színházban fogja megtartani.
Az előadásban, amelyben a második és harmadéves
drámai növendékek vesznek részt, a *Pogány Gábor*
Ferenccs Ferenc négytelvonásos színműve kerül
színpad, az *Uránia Színház* rendes helyárvál. Jegyek
holnapotl kezdve a pénztárnál kaphatók.

** **Sauer-hangverseny.** *Sauer* Emil, aki minap
zongoraestétlen nagy sikert aratott művészi játékával,
elhatározta, hogy egy második zongoraestét rendez
és pedig január második felében, amelyre már tegnap
számos előjegyzés történt. Jegyek erre az estére a
„Harmonia” zeneműkereskedésben kaphatók.

** **Az országos színész-egyesület nyugdíj-bi-**
zottsága e hó 18-án délután 3 órákor üest tart, ame-
lyen az új kérvények jólamodását bírálják el. A
bizottságba benitvák *Ditrot Mór*, *Fauda Gábor*, *Feny-*
vesi Emil, *Kazalczky Antal* és *Kovacs Althay* fővárosi,
továbbá *Balta Kálmán*, *Deák Péter* és *Szakács Andor*
vidéki tanácsosokat.

** **Karácsonyi hangverseny.** *Ysaye* Jenő he-
gedűművész karácsony pénteken délután 4 órákor a
Vigadó nagytérmenen 3 nagy negyedversenyt ad elő
zenekari kísérettel, mely utóbbit a *M. kir. Opera* zene-
kara fogja és közölni *Kerner* István operai karnagy
vezetése mellett. A zenekar emellett nem a rendes hely-
lén foglal helyet, hanem a terem jobbközép oldalán,
hogy a hangversenyző előadásá akusztikailag élve-
zeesebbé tessenek a hallgatóság részére. Egyelőre
biztos, hogy a nagy *Leopold*-verseny kerül előadásra,
ugyszintén *Ysaye* egykori mesterének. *Venctemps*nek
Budapesten soba sem hallott L. d-dur versenye, amely-
lyel *Ysaye* *Londonban* szerzett magának babérokat. A
harmadik versenye közölni ahaighanem egyike
lesz *Bruch* népszerű versenyeinek, így tehát nem
csoda, hogy *Ysaye* karácsonyi hangversenye zsuolói-
sáig megleljen. — A rendezéssel *Mery Béla* zenemű-
kereskedő (Andrássy-ut 12.) van megbízva.

** **A Budai Zenekör hangversenye.** A *Budai*
Zenekör e hónap 15-ikán, kedden rendezi huszon-
nyolcadik hangversenyét. A hangversenyen *Blener*
*Andor*na énekesnő és *Hiesch* Henrik zenetanár, a
M. Kir. Opera tagja, működésük közre.

** **Dr. Brahm új színhaza.** A *berlini Deutsches*
Theater igazgatója, dr. *Brahm*, aki ezt a színházat a
kontinens egyik legjobb színházának a színvonalára
emelte, elhagyja ezt a színházat, hogy egy másik
berlini színháznak álljon az élére. Dr. *Brahm* a *Lessing-*
Theater vezetést vette át, amelynek eddig *Neumann-Hafer* volt
a vezetője, aki százezer márká kárpótlást kap vissza-
lépéséért. Dr. *Brahm* 1904. október 1-én a *Lessing-*
Theater élére.

** **Leoncavallo új dalműve.** A párisi *Figaro*
arról ad hírt, hogy *Leoncavallo*, az ismert olasz kom-
ponista, *Karácsonyi rózsák* címmel új drámát íremű-
vet ír. Maurice *Vaquer* és *Georges Kritehek* szövegére.

** **Legújabb zeneművek kaphatók Szilágyi Béla**
könyv- és zeneműkereskedésében Budapest, Károly-
körút 26. — Operák és operettek zongorára szöveg
nékül: Wagner *Tristan* és *Isolde* 3.60 K., *Bolygó*
hollandi 7.20 K., *Tannhäuser* 9.60 K., *Verdi Aida* 9.60
K., *Alarcos* 3.— K., *Troubadour* 3.60 K., A té-
vedt 4.— 4.80 K., *Olfenbach Hoffmann* meséi 10.—
K., *Bizet* *Carmen* benyomott szöveggel csak zongorá-
ra 7.20 K., *Strauss* A főbereg 5.40, A cigánybáró 5.40
K., *San-Toy* 5.40 K., *Geisha*, Görög rabszolgá. *Cirkusz-*
élet, *Szerencse esillaga*, *Kis aranyos* egyenkint 6.— K.,
Florodora *Kis szökevény*, *Postás fiu*, *New-York* szépe
egyenként 7.— korona. **Az édes lányka** két füzet 6
korona. Az i.e potpourri 3.60 korona. — *Luna*
asszony potpourri 3.— K., *Rózsabombó* és a méh.
magyar szöveggel 2.16 K., *Lekezdetebb* nyelűk:
Hab'n Sie nicht den kleinen Cohn gesethn, magyar
szöveggel 1.80, *Der kleine Cohn* ist da! magyar
szöveggel 1.44 K., *Meine Lily* (a *Lotti* ezredeseiből)
1.80 K., A göyva dal ugyanaból magyar szöveggel
3 K., *Zsuzsi* kuplé 2 K., *Madame Sans-Gêne* 1.80 K.,
Dráhn ma um 1.80 K., *Luna* wa zer 2.40 K., Az izé
operetteből az édes lánykából, a svihákból a
Waizer egyenkint 2.40 K., *Huber* 101 magyar népdal
cigányos modorban 3.— K., *Bluch* 101 magyar népdal
hegedűre 3.— K., *Legújabb tánc* és dal-album cimba-
lonra *Alaga Gézáól* 3.60 K., *Alandó* vevők kedvez-
ményben részesülnek.

Nyílttér.

SZENZÁCIÓS OLCÓ

karácsonyi ajándék célra leginkább alkalmas modern lakás-
díszek, képek, szoborcsokrok, bronz- és sarkite apró mű-
tárgyak, kaphatók
HEGEDŰS ZSIGMONDNÁL
Andrássy ut 17. szám alatt.

Az éveg- és porcellán-díszek végleges kiállítására mint minden elfogad-
ható árban kaphatók.

Minden külön értesítés helyett.

Özv. *Grünbaum Dániel* néh. *Lichtenstern Berta* úgy saját, mint
leánya *Matild*, férj. *Gunst Samu*,
fia *Grünbaum Leó*, veje *Gunst Samu*,
unokái *Gunst Lenke* és *Béla* és az
összes gyászoló rokonság nevében fájda-
lomtól megzört, bánatos szívvel tudatja
férjének, illetőleg atya, após, nagyatya és
roknak

Grünbaum Dániel-nek

e hó 13-án délután 3 órákor, élete 72-ik
és boldog házassága 42-ik évében, hosszú
súlyos szenvedés után történt eszöndes el-
hunytát. — A feledhetlen drága halott
földi maradványait fotyó hó 15-én d. e.
9 órákor fogják a gyszaházból (VII, Bar-
csay-utca 11.) az új izr. temetőbe örök
nyugalomra kísérni.

Budapest, 1902. december 14-én.

Aldás longjen porai fölött!
Koszoruk mellözése kériatik.

♦ ♦ ♦ AZ ÚJ ANGOL ♦ ♦ ♦

FÉRFIRUHA-BÉRLET

LEGJOBB RUMAZKODÁSI RENDSZER

* DEUTSCH F. KÁROLY *

BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 1. SZÁM.

(Az e rovat alatt közöltteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ A **Fetőd Társaság** ma délelőtt az Akadémia kísérőben előadás-ülést tartott **Boánár Zsigmond** előadása alatt. **Ferenccz József** egyetemi tanár **Betőfi és a magyarság** címen olvasta nagy tetszéssel fogadott érkezőjét. Utána **Koroda Pál** olvasta fel **Hűtlen** című költeményét, melynek végső sorait így közöljük:

Nagy szerelmem is minden szépnél szebben
Képed csillogtatta,
Szétzúdom most e kristályt, hadd veszszen
A te képed rajta!

Delejeknek gyors, mély tüzfolyója
Mely szemedből áradt,
Hűljön el... Megfotóztam a vívóda
Tomboló bősé vágyat.

Vessen ki a szívem minden mérget,
Mit belé öntöttél...
Ekként győzve, szembeálíni véled
Drágább a gyönyörömd.

Koroda szép versét a nagy és díszes közönség zajosan megtapsolta. Végül **Pekár Gyula Mátys király** című új történeti drámájának előjátékát olvasta föl székfoglalóul.

A előadások után zárulást tartottak a társaság tagjai. Ez ülésen határozták el a nagygyűlés programját és határnapját. Jövő év január 5-ikén lesz a nagygyűlés, melyen előlesznek **Jókai, Ábrányi Emil, Pekár Gyula, Kiss József, gróf Zichy Géza, Szabó Endre és Rakosi Viktor**. A megnyitót beszédet **Bartók Lajos** alelnök fogja tartani. A **Bulyovszky Lilla** által hazafias nőletényre hirdetett pályázatára 53 mű érkezett be, a döntést a f. hó 27-ki közgyűlésen fogják kihirdetni. Az előadással **Prém József** bizott meg. **Pekár Gyula** ajánlatta, mely szerint a társaság minden évben a vidéken is tartson nagygyűlést, a

vidéki köznevelődési egyesületek támogatására, — a társulat előadta. A tagválasztó közgyűlést végül f. hó 27-ére állapította meg, melyen három új tagot fognak választani.

○ A **magyar tudományos akadémia** II-ik osztálya e hó 16-én, hetfőn délután 5 órakor ülést tart. amelynek tárgysorozata a következő: 1. **Stäckel** Pál kultúrtól, **Bojay** János térelmélete, telolvassa **Kürschák József** levelezőtag, 2. **Duka** Tivadár: **Stein** Aurél k. tag kulató utjáról a chinai és turkesztáni sivatagokban, telolvassa **Szilv** Kálmán rendes tag, írótkár. 3. **Tuzsan** János részéről: Anatonomial és mykologiai vizsgálatok a korbádó bükkfán. Előterjeszti **Klein Gyula** rendes tag.

○ A **Joghallgatók Tudományos Egyesülete** ma tartotta meg tisztújító közgyűlését. Előnkke: **Fekete** Károlyt, alelnökké **Bamberger** Istvánt, titkárrá **Strasser** Henriket, könyvtárossá **Nagy** András, háznagygyá **Pellikán** Jánost, ellenőrnek **Szűcsy** Egont, jegyzőnek **Nadas** Bélát, közjogi vitaintézőnek **Halasi** Ernőt választották meg. A közgyűlés a lelépett tisztikarnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

○ Az **Israelita Magyar Irodalmi Társaság** folyó hó 16-án, a zsidó hitközség Sip-utcai dísztermében telovasó ülést tart, melynek tárgysorozata a következő: dr. **Bloch** Henrik: **Nagy Heródesz** és családja, **Radó** Antal: A **Titusivné**, **Szantó** Kálmán: **Pentek** este. Kezdeté 6 órakor.

VIDÉK

— (Tisztújítás.) **Mezőúr** rendezett tanácsu városban a tegnapi megtartott általános tisztújítás alkalmával megválasztották: **Kun** Árpád polgármesterré, tanácsosokká: **Földy** Antal, **Szécsi** Andor, **Csatári** András, tiszteletbeli tanácsosokká **L. Takács** Sándor, **Kun** János, **Gozan** Mihály, ügyészsé dr. **Tóth** Imre, mérnöké **Csulag** Emil, közpénztárnokká **Sapár** Imre, számvérové **Szűcs** István, ellenőrökké: **Fazekas** Zsigmond, **Szabady** József és **Kovács** Lajos, arvaszéki elnöké **Acs** Gusztáv, közgyűlése **Borodás** Balázs, iktatókka **Miklósi** Gyula és **Rajnai** László.

EGYESÜLETEK

(Közgyűlés.) A **Ióvárosi Háztulajdonosok Testülete** ma délelőtti sajtó helyiségében **gróf Szapáry** Pál elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott. **Gróf Szapáry** elnök megnyitójában rámutatott a tömörülés szükségességére, mert minden társadalmi osztály csak a tömörülés után veheti meg jogos érdekeit. Hazánkra nagy kár az, ugymond, hogy a városok törzsköcs polgárainak így irányu erős egyesülése hiányzik. Ha e téren a külföld példáit korábban követték volna, hazánk kulturális és közgazdasági fejlődése bizonytalán lényegesen sikert ért volna el és hiszem, hogy jórésben esőkkent volna a közgazdasági téren a most oly súlyosan érezhető pangás. Utal ezután a külföld példáira, ahol minden városban tömörültek a háztulajdonosok s csak a németországi háztulajdonosok központjának 93.000 tagja van. Tárgyalták ezután az új alapsza-

bálytervezetet, s elhatározták, hogy a testület „Budapest székesfővárosi háztulajdonosok testülete” címet vesz fel, az évi tagsági díjat 20 koronában állapították meg. Az elnök végül jelkerte a tagokat, hogy tegyenek meg mindent a testület felvirágzása érdekében.

(A magyar gazdasági társaság) e hó 18-án este 6 órakor a társaság sajtó helyiségében (Ferenccz bazára I. em., II. lépcső) ülést tart. amelyen **Mattyasovszky** Miklós fog előlvassa: **A gazdasági munkások és családok biztosításáról**. Vendégeket szívesen lát a társaság.

SPORT

* **Vívóest.** Santelli Italo lovag kerepesi-uti vívótermeiben lényes vívóestét rendezett. Az egyes assaut-k szabotossága és magas stílusa újabb tanulókat adta a mester kütűn rendszerének. Mindvégig nagyfokú érdeklődés kísérte a mérkőzéseket, melyekből díjakat nyertek kardvívásban: dr. **Várad** László, **Ujtaussy** Jóhadnagy, **Hántler** Ferenc; törvívásban: **báró Szentkereszty** s **Kárkiss**. A jelenlevő előkelő közönség a küzdőket elismerő tapsal jutalmazta.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Bírák a bíróság előtt.** **Horváth** József szolnok-dobokamegyei földbirtokos Deés mellett levő erdeje miatt sommás visszahelyező pört indított **Maróth** Sándor deési járásbíró ellen. A pörben Horváthot veje, **Pap** Zoltán ügyvéd, országgyűlési képviselő képviselte, aki panaszt tett az igazságügyminiszternél és **Maróth** Sándor királyi járásbíróval azzal vádolta, hogy jogtalan esekelményt követett el a magánjog szentsege ellen hivatalos hatalma tudatában, Dr. **Daday** Ferenc tárgyalást vezető albirót pedig azzal vádolta meg a miniszter előtt, hogy hivatalos eljárásba burkolt önkénykedést követtek el, basáskodott és **Maróth**tal együtt arra használták föl hivatalos állásukat, hogy mások jogait kizárják. Beadványában a fegyelmi eljárás megindítását kérte. A miniszter a fegyelmi elárás mellőzte, ellenben a pört a kolozsvári bíróság elé utalta, ahol **Maróth** megnyerte a pört, de később a törvényszék előtt elveszítette. **Maróth** Sándor és **Daday** Ferenc albiró a miniszteri beadvány miatt nyilvános rágalmazás címen följelentették **Pap** Zoltánt, akinek mentelmi jogát a Ház felüggesztette. A budapesti törvényszék kétféle nyilvános rágalmazás miatt **százhusz korona** pénzbüntetésre ítélte **Pap** Zoltánt, akinek föllebbezésére az ügy a királyi tábla elé került, melynek harmadik büntetőtanácsa **Devich** László vezetésével tegnapi tárgyalta. **Elalomi** Imre volt az előadó. A vádat **Fittler** Bálint ügyész helyettes képviselte. A királyi tábla **jómentette** **Pap** Zoltánt az elene tett vád és következményei alól s a fölmerült költésében az államkincstárt marasztalta el. A megokolás

REGÉNY

A sötét titok.

— Bűnügyi regény. —

(25)

Vadonutaj volt a cilindere, új világos sárga a köpönyege, kezéin kifogástalan világossárga glacé keztük, szóval szokása ellenére szőronyűen elegáns volt a bíró, úgy hogy **Vanda**, aki egyedül volt otthon, rá sem ismert, amikor a szimpatikus vendég felért a verandára.

Miután a szolgáló frissítőt hozott, **Vanda** nem állhatta meg, hogy meg ne kérdezze:
— De hol hagyta, bíró ur, a szép szakállát?
— Hm... most a nyáron... már oly borzasztóan kényelmesen volt... mentegette magát a bíró.

— No igen, pompásan állt önnek a szakáll. **Stein** köhögött egyet zavarában és szólt:
— Az az átkozott borbély... Belém beszélt az öreg, hogy a bajusz egymagában sokkal jobban illenek az arcombhoz, azt remélte bizonyosan, hogy így mindennap rá fogok szorolni a borotvájára. De az egyszer önmagát vágta meg.

A jogász megtörtülte izzó homlokát hófehér kendőjével, aztán **Vanda** biztatására megivott egy pohár ananaszt.

Mialatt **Vanda** újra töltött neki, azt kérdezte:
— Ugy-e **Sanders** hadnagy ur nincs itt? Fontos beszélni valamó volna vele!

— A papával kilovagolt a mezőre, de egy óra múlva megint itt lesznek.

Vanda egy darabig nézegette a bíró elegáns toilettjét s aztán így szólt:

— Ön ma oly nagy gálába öltözködött, mintha háztűznézőbe menne vagy mintha egy házassági ajánlatot akarna megerezteni. **Stein** gnyóssan mosolygott.

— Hisz ön ismeri véleményemet ebben a kérdésben, nagyszócs kisasszony. Hisz ön tudja, hogy én soha...

— Oh, mondták azt már sokan! — szakított a félbe **Vanda** mosolyogva, — azt hallottam, hogy az ily elhatározásoknak nem szabad egészen komolyan venni.

— Nálam igen... — válaszolt a bíró, miközben szép visavis-ját szemüvegén keresztül élesen, szinte lesújtóan nézte.

Miért hangsúlyozza annyira azt a nálam szót, — kérde **Vanda**, a megbántottság hangján.

— Hiszen már megmondtam a minapeste... Es amit már legutóbb megfigyeltem „Jogászi élelátással...” **Stein** oly maliciózusnak, szinte rossz indulattal mondta ez utóbbi szavakat.

— Még mindig nem értem önt, bíró ur, válaszolt **Vanda** haragosan.

— Istenem! — jegyezte meg **Ozvald** még jobban ingerelve. Hiszen ön máskor mindig oly okos, oly éleleszü. Hát csakugyan nem vette ön észre, hogy **Sanders** hadnagy ur iránt viseltetett élenk érdeklődésére céloztam?

Ez megint goromba eljárás volt.

Konjicki kisasszony elfintorította orrát.

— Es ha csakugyan érdeklődném **Sanders** hadnagy ur iránt, — kérde.

A bíró egészen elhalványodott, szemei fénylettek az aranykeretű szemüveg alatt és reszeltek hangon válaszolt:

— Ezt még sem volna önnek szabad ily kerekén kijelentenie. Egyezsége léptünk egymással ön és én. Mindaketten hajótörést szenvedtünk szerelmünkkel és közösen elhatároztuk, hogy ezentul félünk a tüztől. Ön emlékezni fog rá, hogy többször komolyan beszélgettünk e tárgyrol.

— Ha az emberek mindazt betartanák amit az ugynevezett komoly pillanatokban eltökélnék magukban, akkor... nem nagyon sok boldog arc volna a világon.

— Vagy úgy válaszolt **Stein**, miközben két-szer egymással nagyon lassan bólogatott a fejével.

— Külömben, folytatta **Konjicki** kisasszony dacosan, még ha csakugyan el is tökéltük ezt magunkban, ön is, én is, még mindig nem tudom megérteni, miért és mennyiben érinti az önt egyáltalán, ha elhatározásomhoz hűtlen lenni szándékoznék.

— Tehát ön beismeri, hogy már van is ily szándéka? — kérde reszelketve a bíró.

— Válaszoljon kérem, először az én kérdésémre?

— Miért nem hagyja önt hidegen, ha megváltoztatnám nézetemet? Hát bűn volna ez, amely az ön erkölcsi értékét sérthetné és eljárásomból csakis nekem lehetne károm és nem önnek. Az ön jogaiba én nem avatkozna bele.

— Oh, ez nagyon kényelmes felfogása a ténynek, nevetett **Ozvald** hangosan. Az én jogaimba ön nem avatkozik be... Nekem nincs károm belőle... Nagyon jó... De ön ezáltal kivételesen téved, nagyszócs kisasszonyom. De... de mégis van károm belőle...

— Hogy hogy? — kérde **Vanda**.

— Ön tudja, hogy énnekem kevés szerencsém van az életben. Örömtelen fiatalság... szegény szülők, akik korán elhaltak... kemény küzdelmek, keserves csalódások... De hisz ön ismeri mindent. Miért utatnám őnt hiába. Azt is tudja ön, hogy én nehezen csatlakozom valakinek. Hivatalos látogatásokon és egyéb ily ostobaságokon kívül senkihez sem szoktam járni, csak önhöz... csak önhöz, ismételte a bíró élesen hangsúlyozva, miközben mélyen belenezett a nő sötét szemébe.

Vanda e szavaknál már bánni kezdte merev dacoskodását, kedélye lágy hangulatba olvadt, de nem akarta, hogy a bíró ezt észrevegye rajta. Így szólt tehát:

— Bizonyára, főképp atyámhoz!

(Folytatása következik.)

kimondja, hogy a két panaszos bírő hivatalos kötelességét megsértette akkor, amikor érdekelttségét fölülte hatóságának be nem jelentette. A tárgyalás során a tábla beigazoltnak látta azt, hogy Maróth járásbíró oly hitelesített tagosított térképet nyújtott be a kolozsvári törvényszékhez, amely nem egyezik meg az eredeti mappával. Daday Ferenc albíró ezenkívül elfoglalt volt a több szabálytalanságot követve el. A főügyészi helyettes semmisségi panaszt jelentett be.

Szerelmi dráma. Endrődi János betonmunkás szerelmi viszonyt folytatott *Börteltes* Juliska cseléd-lánnyal és nőül akarta venni. A lány azonban nem akart hozzá menni. E miatt elkeseredésében Endrődi elütötte, hogy előbb a lányt, azután pedig önmagát lövi agyon. Ez év augusztus elején beszerzett egy ócska revolvert s ezzel augusztus 5-én este beállított a lányhoz, ennek Nefelejcs-utca 6. szám a'atti lakásába. Ott Endrődi háromszor rálőtt a lányra, azután pedig önmaga ellen lőrdobta a revolvert. Mindkét esebesület a kórházba vitték a mentők. Endrődi a kórházból megszökött de augusztus 19-én. szörke után néhány nap múlva már elfogták. A büntetőörvényszék vádemelésa gyilkosság kísérletének büntette mint helyezte a szerelmi betonmunkászt vád alá. Tegnap tárgyalta ezt az ügyet a budapesti esküdtszék Zentay Leo elnöke alatt. Endrődi azzal védekezett hogy öntudatlan állapotban követte el tettét. Szándékában sem állott a leányt megölni s öngyilkos akart lenni. A tanuul kihallgatott *Börteltes* Juliska kijelentette hogy nem kívánja a bűnös megbüntetését. A védelem kérsére meghallgatott orvosszakértők dr. Schaffer Károly és dr. Münnich Károly egybehangzóan azt konstatálták, hogy a vádlott abnormalis idegzetű, epilepsziával terhelt egyén s nincs kizárva, hogy a vádbeli cselekményt öntudatlan állapotban követte el. Az esküdtek bűnösnek mondták ki a vádlottat az erős teendősbán elkövetett szándékos emberölés kísérletének büntetésében s ezért a törvényt alkalmazó bíróság a vádlottat hat havi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

Összes európai hatalmak által ajánlott reformokat a valóságban végre nem hajták.

Francia miniszterek a vidéken.

Luneville, december 14. *Andrée* tábornok hadügyminiszter meglátogatta a kórházat és azután az alpreketrán fogadta a hatóságok fejeit. A Lovastisztekhez intézett beszédében a miniszter utalt arra, hogy a tiszt erkölcsi tulajdonságai közt a kormány iránti tiszteletnek első helyen kell állania. Ezután a miniszter jelen volt *Erkmann-Chatridn* író emlékszoberának leleplezésénél és ez alkalommal beszédet mondott, amelyben kiemelte *Erkmann* műveinek jelentőségét. A miniszter végül azt a reményét fejezte ki, hogy a mai lotharingiak épp úgy mint *Erkmann* idejének hősei, soha sem fognak elcsüggedni.

Luneville, december 14. Egy banketten *Andrée* tábornok hadügyminiszter beszédet mondott, amelyben azt mondta, hogy ami az ország védelmét és a köztársaság intézmények tiszteletét illeti, teljes bizalommal van a Kelet csapatai iránt. Egész gondoskodását a közkatonák sorsának javítására fogja fordítani, azok sorsának, akik nem álmódoznak a vezető magasaróptú terveiről, akiket csak a hazaszeretet és a kötelességtudás támogat és akik névtelenül esnek el. (Élénk tetszés.)

Cherbourg, december 14. *Pelletan* tengerészeti miniszter délelőt ideérkezett, a pályaudvaron a hatóságok képviselői fogadták. Miután a miniszter a tengerészeti prelektúrán fogadta a hatóságok tisztelgését, résztvett a köztársasági bizottságok által rendezett 200 terlektü lakomán. A miniszter itt beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy eszménye az volna hogy a népeket és nemzeteket egyesítse és összefogva lássa. Mindamellett minden alkalommal azt fogja tenni ami Franciaország legfelsőbb érdeke és a francia lobogó becsülete parancsol.

TÁVIRATOK

Tizenkilencedfőlorás ülés.

Berlin, december 14. A *birodalomgyűlés* ülése reggel 5 óra tájban ért véget. Az 1. §. előgadása után *Spahn* azt indítványozza, hogy a tartályörvény összes többi szakaszait a benyújtott indítványokkal és a törvény címével és záradékával együtt közösen tárgyalják. *Singer* a ház abá'yokhoz kíván szólni. Gróf *Ballestrem* elnök nem adja meg neki a szót. (Pufy-kiáltások a szocialdemokratáknál. Lárma jobbról.) *Spahn* indítványát elfogadták. *Gamp* röviden a tárgyhoz szólni. Ezután elfogadták a vita berekesztésére irányuló indítványt. (Felkiáltások balról: Ez a pártatlan elnök! Ezt nevezik tárgyalásnak!) A 2-12 §-hoz benyújtott összes indítványok fölött napirendre tértek. Az erre vonatkozó házszabályvitában *Singert* az elnök és a többség ellen intézett támadásai miatt háromszor renduntastították. Éjjel negyed 3 órakor megkezdtek a névszerinti szavazásokat az egyes szakaszok felett. Reggel negyed 5 órakor az összes szakaszokat egyenként elfogadták, amivel a harmadik olvasás véget ért. A javaslatot ezután egészen 202 szavazattal 100 ellenében elfogadták, egy nem szavazott. (Perceking taró Bravó-kia-kiások a többség padjain. Pufy-kiáltások a kisebbség részéről. Gróf *Bilow* birodalmi kancellár és gróf *Posadowski* államtitkár sokan üdvözlik.) Gróf *Ballestrem* elnök jó ünnepeket és boldog újévet kíván a képviselőknek. Reggel 4/5 órakor berekesztették a 18 és 16 óráig tartott ülést. A legközelebbi ülés 1903. január 13-ikán lesz. A napirenden a vámtarifához benyújtott határozati javaslatok és a kérvények állanak.

Potsdam, december 14. Gróf *Bilow* és neje ma reggelre voltak hivatalosak a császárhoz. Vilmos császár a *birodalmi kancellárnak ányújtotta a Hohenzoellern-rem nyakláncát.*

Gróf *Posadowski* államtitkár a vörös sas-rend nagykeresztjéhez a nyaklátkat *Thielmann* államtitkár az első osztályú vörös sas rendet, és *Richtofen* államtitkár az első osztályú királyi korona-rendet kapta.

Drezda, december 14. A *sász király* a következő táviratot intézte gróf *Bilow* birodalmi kancellárhoz:

Szívöböl szerencsét kívánok exellenciád-nak a tarifa-javaslat elfogadásához és az ön által ezzel elért nagy sikeréhez.

Mahmud pasa nyilatkozata.

Páris december 14. *Mahmud* basa a *Figaró*ban határozottan megcáfolja a párisi török nagykövetség által közzétett ama kommünikét mintha neki megengedték volna a visszatérést Konstantinápolyba és ő ez engede emmel csak azért nem élt volna, mert egészségi állapota nem engedte. *Mahmud* pasa a *Figaró*-hoz intézett levelében kijelenti, hogy sohasem kért ilyen engedelmet. Ellenkezőleg, három év óta többször sürgősen felkérték, hogy térjen vissza Törökországba, amit mindig visszautasított. Inkább száműzetésben halok meg, azt mondja, avval a tudattal, hogy meglettem kötelességemet, minthogy visszatérjek Törökországba, amir az összes törökök által óhajtott és az

KÖZGAZDASÁG

Lakatos-tanonok kiállítása. A budapesti lakatos ipartestület ez évben is mint az előző években karácsonyi tanonmunka-kiállítást rendez. A kiállítandó munkák olyó évi december hó 11-től 21-ig kiüendők be. A kiállított munkák közül a legjobbakat díjazni fogják. A kiállítás december hó 24-től 25-ig lesz nyitva, naponta délelőt 9-12, délután 3-5 óráig.

Városi tanácsok. (Vámos és *Bruszt* hatósági közev-titök üzleti heti jelentése.) Az élelmisip az elmúlt héten kielégítő lelolyású volt, de az üzletre nyomasztólag hatott az erős hideg, egyrészt azért, mert a viszontelárusítók tartózkodnak a vásáriástól, mert a náluk raktározó áru teljesen összelyag, másrészt pedig az áru már az uton meglagy. Különösen áll ez a kisebb tétéleken érkező tojásra és gyümölcsökre. *Huszték* emelkedett árakon kerültek vételeire és minőség szerint vidéki marhahas eleje 60-70, hátulja 70-90 koronával fogott gkrkint. Borjuk jó kereslet mellett ma 90-100 fillért jegyeztek kilonként hosszant mérve, sulyelvonal nélkül. *Olajt sertés* és *lehu-zott sertés*hús iránt is élénk az érdeklődés; a mai ár pörkölt és forrázott sertésekről szalonnával együtt 1-108 és lehuzott sertésusért szalonna nélkül 92-104 fillér volt kilonként minőség szerint. *Birk*a egészben véve 50-60 fillérrel kilonként, *szopos malacok* kilója 1.50-1.80 fillérrel és bárányok párja 12-20 koronával akadt végre minőség szerint. *Élőbaromfi-ban* a közlelő ünnepek alkalmából megélenkült az üzlet. A mai árak a következők voltak: rántani való csirke 1.-1.30, sütni való I. rendű 1.60-2.-, II. rendű 1.30-1.60, tyuk I. rendű 2.20-2.40 II. rendű 2.-2.20, kacsa bizott I. rendű 4.50-5.60, II. rendű 3.-4.80, sovány 2.20-2.40, lud bizott I. rendű 10.-13.-, II. rendű 6.-6.-, pulyka bizott I. rendű 6.80-8.00, II. rendű 7.-8.-, sovány 4.-5.-, korona páronkint minőség szerint. *Vágtott baromfi-ban* a hét első telében élénk volt az üzlet, de az utóbbi napokban valamivel osendesebb lett és ma I. r. szépen tisztán kezelt bizott ludak kilója 103-112 és gyengébb minőségű 104-108 fillérrel kelt el kilonként minőség szerint. *Vágtott pulyk*ákban a jóvó hétre igen élénk üzlet várható miert is nagy tétélek szállítása ajánlatos. Ma I. r. bizott, tisztán kezelt, vágtott pulykák kilója 1.10-1.20 fillért jegyeztek. *Tejtermékekben* igen élénk az üzlet; a jogyasztás nagy és karácsonyi egyre nagyvöbödik, így tehát a rendszeres szállítás ajánlatos. Ma I. r. szövetkezeti kedvelt jegyű teavaj 1/2 kilós darabokban 2.40-2.50, egyébb jegyű 1-1.5 kilós darabokban 2.40-2.36 és jó írisz lózóvaj 1.60-1.90 koronát jegyeztek kilonként minőség szerint. A *tojásüzletben* érezhető leginkább az erős hideg, mert az áru már az uton elagy és azonkívül a vevők a nagy hidegre való tekintettel nem is igen mernék vásárolni. Ma I. r. írisz telt és 98 gyengébb minőségű 95-96. apadt 88-90, meszes 80-82 koronát jegyeztek eredeti ladánként. *Dió* jó szárotott vékony és világoshéjú 35-40 koronás áron akadt végre métermásánként minőség szerint. - *Méz* 8.-90 korona 100 kilonként minőség szerint. - *Burgonyában* va tozatlan az üzlet. Nagy-gumós, válogatott, egészséges sárga burgonya 4.20-4.40, róza 4.-4.20 és leher 3.40-3.50 korona 100 kilonként vaggon-tétéleken. - *Vadték*ek közül nyulak képezik a legnagyobb érdeklődés tárgyát és ma szárazszórú nagy nyulak darab a 2.40-2.60 fogoly párja 1.60-1.80, isacón párja 5-8 korona. Vaddisznó

60-120, szarvas 60-72 fillér, óz 1.20-1.40 korona kilonként nagyság szerint. - *Délgymölés* jómínőségű 360-as, narancs 6.50, 300-as 7.-, 200-as 6.50 korona jómínőségű 300-as citrom 6.50, 300-as 6.50 korona ladánként.

Szeszület. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A viszonyok állandón kedvezően alakulnak. A drága nyersanyag következtében ez idén exkontingensszeszt egyáltalában nem, vagy csak kevés mennyiségben fognak előállítani. Ezen körülmény nagyon fontos, mert alkalmat ad a szeszgyárosoknak, hogy a kontingensszeszt árát felemelhessék. Egyelőre az árak nem változtak. Jegyzetek: nyers-szeszt finomított részére: 37.80-38.-, finomított szeszt nagyban 144.-145.60, kicsiben 145.60-146.-, denaturált szeszt nagyban 32.-32.50, kicsiben 33.-34.- koronával bordóval együtt, helyben.

Napirend.

Naptár. Hétfő, december 15. Római katolikus: Valerian - Protestáns: Valerian. - Görög-orosz (december 2.) Habakuk. - Zsidó: Kislev 15. - Nap két: 7 óra 27 percek. - Nyugszik: 3 óra 52 percek. - Hold két: 4 óra 45 percek délután. - Nyugszik: 7 óra 12 percek reggel. - Hold a földközben 2 óra 37 percek délután. - **Nemzeti Múzeum.** Állat-és ásványtár. Nyitva délelőt 9 órától délután 1 óráig. **Téli kiállítás a Múzeumban.** Nyitva 9 órától 1-ig 1 korona, 4 óráig 1 korona belépődij mellett. **Párlé László-kiállítás** a Nemzeti Szalonban. Látható délelőt 9 órától este 8 óráig. Belépődij 50 fillér. **Technológiai iparmúzeum** nyitva délelőt 9-1-ig. **Az iparművészeti társulat téli kiállítása** nyitva 9 órától esti 8-ig. Belépődij 50 fillér. **Az Akadémia Goethe-szobója** nyitva délelőt 10-12-ig. **Múzeumi könyvtár** nyitva délelőt 9 órától 1-ig. **Akadémiai könyvtár** nyitva délután 3 órától 7 óráig. **Egyetem könyvtár** zárva. **Állatkerti a Városigetsben** nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér. **Magyar Kereskedelmi Múzeum.** Igazgatóság, kereskedelmi szaknyitára, tudakozó-osztálya és keleti mintatár: V. kerület Váci-kerut 32. szám alatt. Hivatlanos órák: délelőt 9-től 6 óráig 12-ig és délután 3 óráig 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőleg árusításokat is eszközöl) a városigeti iparcarnokban nyitva délelőt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külügyi kirendeltségek központi üzletvezetőleg (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-kerut 32. szám alatt.

Ünnepi és alkalmi ajándéku legalkalmasabb, díszesen kiállított

KÉPESKÖNYVEK

Kitűnő tartalommal hazánk legkiválóbb gyermekverselőitől, u. m. *Pósa Lajos, Mikszáth Kálmán, Radó Antal* stb.

- Legujabb Flóri-könyv.** Írta: Eötvös Károly. Ára... 1 kor. - 1 fill.
- Ugyanaz.** Finom kiadás... 1 kor. - 1 fill.
- Mindentudó képeskönyv.** Rendelt magyar színyommatu burmoros képeskönyv. Szerkesztette Paragó, 2 részben. Egy-egy kötet köve 4 kor. Mindkét rész egy kötetbe köve. Ára... 8 kor. 90 fill.
- Pósa Eajos képes A B C-je.** Nagy által gyűjteményekkel. A képes által Pósa Eajos kedves versei. Színyommatu kötetben. Ára... 8 kor. 90 fill.
- Czini-Czini.** A kisbűnök muatalkja Pósa Eajos (Pósa L.) Tuli-Ödönrajzaiat. Negyedrét. Gyönyörű színyommatu vaskönyvben. Ára 8 kor. 90 fill.
- Árany napugár.** Írta Pósa Eajos. Nagy alaku képeskönyv. 25 művészes kivitel. pompás színyommatu képsorozatallat ugyannyaní önálló nap. Díszes kötetben. Ára... 7 kor. 20 fill.
- Tündérliget.** A gyermekélet változatos képei írta Kálmán bácsi. (Mikszáth Kálmán) Negyedrét. Tizenkét legfinomabb kivitel. színes és számos fekete képpel. Színyommatu kötetben. Ára 4 kor. 50 fill.
- Menzséria.** Állatos képeskönyv. Felváltva finom színyommatu és egyszerű képekkel. Ára... 2 kor. 40 fill.

Két különböző tartalmu, de hasonló külsejű képeskönyv.

Kis emberek pajtásai. *Mindenféle állathé.* Ké Joraváló apró népek. Leuteman Henrik stb. képei vesésként illata Radó Antal (Antal bácsi). Kiváló kivitel. színes és számos fekete képpel, kemény táblában, színes kötésben. Egy-egy ár... 2 kor. 40 fill.

Jó gyermekek mulatsága. Olcsó állatnos képek, képeskönyvecskék, a legszebb kora gyermek számára, könnyű versei-képei kádo Antaltól A B C műveivel. Hétféle különböző tartalmu, de hasonló külsejű képeskönyv. Egy-egy ár 20 fillér. Ugyanaz nagyobb kiadás, bő tartalommal, színyommatu borítéka köve. Ára 4 kor. 20 fill.

Elzakhithatlan képeskönyvek!

Vadászkepek. *Utolsó a világ körül.* Két különböző tartalmu, de hasonló külsejű képeskönyv. Mindkét 8 finom színyommatu képpel, vastag lemezre buzva. Összesen 12 táblában. Színyommatu borítéka, ára egy-egy... 2 kor. 40 fill.

Két különböző tartalmu, de hasonló külsejű képeskönyv.

Állatvilág. Örökelt tartó képeskönyv. *Hatal állatok.* Elpusztíthatlan képeskönyv. Versesekkel és ebenszerűekkel. Legnagyobb alak, mindkét 6-8 színes képpel és 22-1. Párlé ezvevény. Képek és vastag lemezre va felhuzva. Színes és képek borítéka tartósan köve. Egy-egy képeskönyv ára 2 kor. 50 fill.

Solfejűek. Rétfis album 1336-féleképen változtatható figurákallat Meggendorfer-től. Ára 3 kor.

Csudanéni. Képeskönyv Meggendorfer-től. Ára... 8 kor.

Zréfás állatkert. Rétfis album, ezermű 1566 megépült állatvilágotallat. Meggendorfer-től. Ára... 8 kor.

Megrendelhető: **LAMPEL RÓBERT (WODIANER F. és FIAI)** cs. és k. udv. Kinyitvárcsoktelekben, Budapest, VI., Andrássy-út 21.

M. KIR. OPERAHAZ. Hétfő, 1902. december hó 15-én. Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ. Hétfő, 1902. december hó 15-én. Lear király.

Szomorújáték 5 felvonásban Irtá: Shakspeare, fordította Vörösmarty Mihály.

Table with 2 columns: Actor names (Lear, Francia király, A fejedelem, Cornwall, Alban, Kent, Gloster, Edgard) and roles (Szászváry, Horváth, Pálfi, Ivánni, Hetényi, Gá, Egressy, Mihályfi).

Kezete 7 1/2 óraker.

VISSZINHÁZ. Hétfő, 1902. december hó 15-én. Fedák Sári vendégfelléptével.

Csökon szerzett vőlegény.

Énekes bohózat 3 felvonásban, Irtá Szigeti József. Zenéjét szerezte Serly Lajos.

Table with 2 columns: Actor names (Csontai Béla, Eszti, Abray Irén, Barnyai Olga) and roles (Balassa, Trauer, Góth, Előjáró, Rostagni, Irmag, Fedák, Futaki, Pethes, Ripacs, Nográdi, Nefeletiz, Vendrei, Kazaliczky, Tapolczay, Szerémy, Hegedűs, Nikó).

Kezete 7 1/2 óraker.

NÉPSZINHÁZ. Hétfő, 1902. december hó 15-én. Casanova.

Regényes nagy operetta 3 felvonásban, előjátékkal. Irtá Faragó Jenő. Zenéjét szerző Barna Izso.

Table with 2 columns: Actor names (Casanova, A sátn, Estruccio, XV. Lajos, Mózes, Pietro, Náthán, Napoleon, Bakter, Nero) and roles (Nyárai, A sátn felesége, Marion, Pompadour, Szirmai, Lia, Marina, Holó E., Pázmán, Heloise, Deli, Zoe, Kovács M., Barbarine, Nagy, Stella, Mátyr, Utcái táncosnő, Kápolnai).

Kezete 7 1/2 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ. Hétfő, 1902. december hó 15-én. Frederic Achard francia színtársulatának vendégjátéka.

Osztrigás Mici.

Kezete 7 1/2 óraker.

URANIA SZÍNHÁZ. Hétfő, 1902. december hó 15-én. Keleti Svájc.

Irtá Szokolay Kornél.

Kezete 7 1/2 óraker.

FOVAROSI ORFEUM. Waldmann Imre igazgató. Nagymező-utca 17. Ma hétfőn a Buda-est VI. k. (Ferdinánd) Általános Közfelújítási Egyesület javára jótékonyul előadás: az összes előrangú művészek felléptével; továbbá: Tarka színpad és A három kalandja utolsó előadás.

A télikerben reggel 5 óráig Vörös Elek előadások hangversenye.

A 13993. számú „Hydraulikus vezénymű szivattyúszelepek számára” című, 1898. július 26-ról kelt szabadalomra vevők vagy engedményesek kerestetnek.

Szíves ajánlatokat „W. G. 7319” jel. alatt Mosse Rudolf, Bécs, I. Seilerstätte 2. továbbít.

Színházak heti műsora.

Table with 5 columns: Day (Kedd, Szerda, Csütörtök, Péntek, Szombat, d. u. Vasárnap este), Theater (M. kir. Operaház, Nemzeti színház, VI. színház, Népszínház, Magyar színház), and Program details.

FOLIES CAPRICE

VI. ker., Révay-utca 18. szám. Igazgató: Leitner és Kolot. Naponta 3 előadás. — 9 óraker. A kis KOHN! Irtá: Caprice. 10 óraker. ÉJJELI SZOLGÁLAT. Bobózat a vasúti életből, Irtá: Forgalmista. 1/2 óraker. Egy óra az anyakönyvi hivatalban. Bobózat. Irtá: Caprice.

A remek télikerben Múnyozó Lajos híres zenekara reggeli 6 óráig hangverseny.

Az Országos Női Gyorsíró-Egyesület

gyorsírói és gépirési szakiskolájának írásmunka-osztálya (COPYING OFFICE) utányos áron készít bármely írógépben mindennemű írásmunkát és sokszorosítást.

Magyar és német gyorsírásban és az összes használatban levő írógépek: Remingt n-Standard, (Rem), Fay-Sho, Underwood, ost. New Century Calligraph, Smith-Premier, Crandall, Frister és Roseman, Ideal Hammond, Empire alaps oktatás. Bővebb feltérlegetésért ad.

Kaiser tiszta címék Budapest, Kazinczy-u. 3. I. em

Legrégibb, legelterjedtebb magyar élczlap. 46-ik évfolyam.

ÜSTÖKÖS. Mutatvány számot bárki ingyen és bérmentve képez. Lapunk magancélfelvető ide nem érve kaszínók, kávéházak, vendéglők stb. negyedére 4 kor. helyett 3 kor-ért rendelhetik meg Budapest.

Páratlan, rendkívüli kedvezményben részesült előfizetői.

Előfizetési ára negyedére 4 korona.

Posztó és Zybelinek aljak a legdivatosabb kiviteiben 3 frttól, Pongyolák nagy választékban 3 frt 50 krtól

Rusznjak Dávidnál, Király-utca 21.

ALAPITTATOTT 1874. ÓRÁK. ARANY-ÉZÜST-ÉKSZER és CHINA ÉZÜST TÁRGYAK GÉVI JÁTÁLLÁSSAL RÉSZLET FIZETÉSRE is. REICH MÖR és FIA ÉKSZERESZKNEL. SZEGEDEN. JAVÍTÁSOK PONTOSAN ESZKÖZÖLTÉNEK. NEMTETSZŐ TÁRGYAKAT KICSERÉLJÜK ESELTÉG PÉNZ VISSZA KÜLDJÜNK. NAGYKÉPES ARJEGYZÉK INGYEN É BERMENVE

Kézpénzkölcsön Földbirtokokra

a beszerzők háromnegyed részét 4% ellenében 15-60 évi törlesztésre. Katalizert birtokví és teleknyóvi kivonattal küldendő be. Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet, tulajd.: GURRE Ferenc. Budapest, VII., Váci-körút 39. szám. Fennállása óta közel 200 millió koronát meghaladó kölcsönököt konvertált. — Alapított 1890-ben.

Országos Takaré- és Hitelszövetkezet

VII., Erzsébet-körút 29. szám. Szövetkezetünk 1903. évre IV. új évtársulatot szervez. A beérkező hitelkérvényeket ezen új évtársulat számlájára már most részt utasított elintézzük és a kiutazásokat 2-3 nap alatt folyósítjuk. Szövetkezetünk eddig 12 és minden méltányos igényeknek gyorsan megfelelt és a lefolyt évből közel egy negyedmillió korona kölcsönt folyósított. Hivatalos órák d. e. 9-12-ig, d. u. 3-6-ig. Az igazgatóság nevében: ELEK BERNÁT, ügyv. igazgató.

Karácsonyi ajándékul

Madách Imre Összes művei. Három kötet. Remek díszkötésben 28 korona. Ery marék virág. Költemények. Irtá Szalay Frusina. — Ara díszes celluloid-kötésben 8 korona. Régi Magyar Társasélet. Irtá D'Artagnan. Előszóval ellátta Porzó 2. kötet díszes vászonkötésben 4 korona. Titánia. Költemények. 1896-1902. Irtá Martos Ferenc. — Ara díszes vászonkötésben 4 korona. Magyar képes természetrajz a hazai művelt természetközösség számára Dr. Vangel Jenőfő. I. rész: Állattan, különös tekintettel Magyarország állatvilágára. 24 tábla színes rajzzal és a szöveg közt 476 ábrával. II. rész: Növénytan és ásványtan. 23 tábla színes rajzzal és a szöveg közt 329 ábrával. — Ara egy díszes vászonkötésben 30 korona. Endrődi Sándor Összegyűjtött költeményei. 1867-1897. Négy kötetben. Ara díszkötésben 24 korona. Kurucz-nóták. 1700-1720. Irtá Endrődi Sándor. Második kiadás. Ara félpérgamem vagy kurucorabeli nyugellírás kötésben 6 korona. Heine, Dalok könyve. Fordította Endrődi Sándor. Thumann Pál 122 rajzzal. 49. Ara pompás díszkötésben 12 korona. Vigasztalások könyve. Elmélkedések és hangulatok. Irtá: Heck János. Második kiadás. Ara vászonkötésben 6 kor. Pompás díszkötésben 10 kor. Legnagyobb borjúbörkötésben 15 korona. Élelen és éjszakán. Irtá Pekar Gyula. Két kötet. Ara pompás díszkötésben gazdagon illusztrálva 20 korona. Az Esztendő Legendája. Irtá Pekar Gyula. Díszes kötésben ára 7 korona. Szájral Szájra. A magyarság szálló igéi. Gyűjtötte és magyarázza Tóth Béla. Második kiadás. Ara díszes vászonkötésben 7 korona. Kaptható a kiadótársulatnál Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 54. és minden könyvkereskedésben.

NÉHÁNYSZÓ a TITKOS BETEGSÉGEK RÖL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedve megvanak fertőzve és a ki fiatalokri könyvnyelmség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legelőbb ideje, hogy ezen szörnyű állapot megszüntet. Kell lenni valakinek, a ki a fatalságot a neki élettrő jóakarattal, őszintén és behatónan felvilágosítsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajkait bánran, tartozkodás nélkül és bizalommal elmondhatják. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpasnasolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a neki életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már meglevő bajokon is tud segíteni, akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése. Ilyenmagasztos hivatású és erre való Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hírű intézete (Budapest, VII. Kerepesi-ut 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint a nő) neki élettrő felvilágosítást, a hol a beteg vére és testnedve megvizsgáltnak, idegei megferősdnek, az egész szervezet megvizsgáltnak a kórokozótól-lelki kinyit megismeréséig. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegben biztos és teljes eredményrel használt gyógyódnál fogva a monarchiában uttőré és egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel átlaposan és gyorsan gyógyítja már sok év óta Dr. Palócz és ő specialis gyógyódmájával még a legelhanyagoltabb esetekben is a bujakóros sebeket, hngyész-, hólyag-, ideg- és hátrgerinó-bajokat, az őnfertőzést és szifilisz utóbjait, magómlést, ekgyengült főrőrtöt (impotenciát), aranyeret, vérbajokat, bőrbetegségeket és a női neki szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki barni oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szívesen adnak leveleire kimerítő, titoktartó választ (a levélhez csak választéjegyet kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges specialis gyógyszerkelettről is gondoskodik. A rendelést Dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délieltől 10 órától délután 6 óráig (vasárnap déli 1 óráig). Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Mielőtt

férfi, nő, vagy gyermek- rühát rendel vagy vessz, szivkosodjék saját érdekébe Kóch testvérek Budapest, Károly-körút 26. Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet, tulajd.: GURRE Ferenc. Budapest, VII., Váci-körút 39. szám. Fennállása óta közel 200 millió koronát meghaladó kölcsönököt konvertált. — Alapított 1890-ben.

Pénzkölcsön

sorsjegyekre és értékpapírokra. Miből zálogban levő papírok kivételével és azokra magasabb kölcsön adatik igen olcsó kamattal mellett. A kölcsön havi részletekben is törleszthető. Vidéki megbízásokra különös gond fordítottatik.

Iff. Schön Armin

BANKHAZA Budapest, Erzsébet-körút 48. (Royal-asztalos szomszók). ALAPITTATOTT 1884-ben.

BUTOROK

divánok, matracok, függőámpák, ingakörök, lejtűtűk stb. árban részletfizetésre is kaphatók

Náthán Ignácnál,

Budapest, VII., Erzsébet-körút 23.

Karácsonyi és újévi ajándékok.

Részletfizetésre arany, ezüst, ókszerkek, szoborák és ingakörök olcsón kaphatók

Grünberger Armin Béla IV. Váci-utca 30. I. em. 23.

Magánvizsgálatokra, érettségire, vasúti állású vizsgálatra előkészít., Magánoktatás. Wessely-utca 10. Szakszerű correptitio. 634

ÉNZT. SORSJEGYKRE és ERTEKPIROKRA (visszafizethető tetszés szerinti kisebb részletekben is) bármily olcsóan igen olcsón ad. Kövarty Armin bank- és váltó-tulajto gazdálkodó. Bécs: IV. k., Ferenciek-ter 3. Gróf Csirák-palota

Használaton

Kerpet-féle kézfelműtő folyadékot, a keszöt 3 nap alatt bármely színes és hólofőrtőtté. Egy üveg 50 fillér. Postai széküldés: Kerpet gyógyvár Budapest, Lipót-körút 28. Négy üveg rendelésnél bérmentve.

Január hó végéig

az üzlet teljes felosztása miatt az összes raktáron levő asztalos kárpitos és esztergályozott butor

különös olcsó árban (kézpénzfizetés mellett) eladatik.

Szerecsen-u. I. sz. I. emelet.

Váci-körút sarok. Az Andrássy-ut közlében.

Kipróbált

legjobb reuma szesz a dr. Weisz-féle Kament. ára 1 korona. Főraktár: Szt. Erzsébet-gyógyszertár, Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 21.